

**commissaris van de Koningin
in de provincie Groningen**

Martinikerkhof 12
9712 JG Groningen
Tel. 050 - 316 41 33
e-mail: info@provinciegroningen.nl

Kabinet

Postbus 610
9700 AP Groningen
Fax 050 - 316 47 44
www.provinciegroningen.nl

De Minister van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Nr.: 2006 - 1634

Groningen, 25 september 2006

Behandeld door : J. Siemons

Telefoonnummer: (050) 316 4494

Antwoord op : circulaire EB 2005 / 55757 van 17 juni 2005

Bijlagen : 5

Onderwerp : Stand van zaken voorbereiding rampenbestrijding in de provincie Groningen

Geachte heer Remkes,

Als vervolg op uw verzoek, gedaan in bovengenoemde circulaire, bied ik u hierbij de volgende rapportages aan:

1. de bestuurlijke rapportage 2005 van het regionaal beheersplan rampenbestrijding, vastgesteld door de bestuurscommissie regionale brandweer en GHOR op 12 mei 2006 (bijlage 1);
2. verslagen van de uitvoering van de eigen rol en taken van de waterschappen Noorderzijvest en Hunze en Aa's van respectievelijk 17 en 31 augustus 2006 (bijlagen 2 en 3);
3. het verslag van de eigen taken van de provincie Groningen van 22 september 2006 (bijlage 4);
4. te uwer informatie is als bijlage 5 het beheersplan 2005 - 2009 van de regio Groningen gevoegd.

ad 1. Deze rapportage kent in grote lijn dezelfde indeling als het regionaal beheersplan. Naast de stand van zaken worden per thema knelpunten of hiaten genoemd, wordt de provinciale zienswijze verwoord en de koers van de regio voor de komende paar jaar uitgezet.

In hoofdstuk 1 komen de missie en visie alsmede het profiel van de regio aan de orde. Centraal in het Gronings profiel staat het besturingsmodel van crisismanagement, dat de samenwerking tussen traditionele hulpdiensten, gemeenten, provincie en waterschappen bestuurlijk moet borgen. De komst van het veiligheidsbestuur wordt als een wenselijke stap in de doorontwikkeling van de samenwerking in de veiligheidsketen beschouwd. De bijstandsafspraken met de buurregio's Drenthe en Friesland en de Polizeidirektion Osnabrück moeten nog gemaakt worden.

Hoofdstuk 2 gaat nader in op de pro-actie en preventie. De zuiver kwalitatieve doelen in het beheersplan en de uitwerking ervan in organisatieplannen maken verificatie van de inhoudelijke voortgang op grond van feitelijke informatie op dit moment niet mogelijk. De regio meldt in haar rapportage dat twee disciplines, te weten de politie en de gemeenten, hun respectievelijke 'organisatie'plannen nog in dienen te brengen. Zonder de uitwerking van deze onderdelen ontbreekt aan het beheersplan juist het multidisciplinaire karakter.

Hoofdstuk 3 behandelt het zorgniveau in de regio. De risico-inventarisatie is zowel op regionale als lokale schaal voltooid en de inventarisaties zijn bestuurlijk vastgesteld. Hoewel in de regionale risico-inventarisatie de hulpvraag en de per discipline te leveren inspanning zijn bepaald, en daardoor ook de benodigde operationele prestatie, blijft de vertaling naar een niveau van zorg enigszins onduidelijk. De regio constateert wel hiaten in het zorgniveau die worden opgelost door beschikbaarstelling van 64 eurocent per inwoner van alle Groninger gemeenten.

Hoofdstuk 4 besteedt aandacht aan kwaliteitstoetsing en borging. Naast gerichte projecten wordt monodisciplinair geïnvesteerd in kwaliteitszorg. Het gebruik van het INK-model op de beschrijving en afstemming van multidisciplinaire processen verdient aanbeveling boven het zoeken van alomvattende multidisciplinaire referentiekaders.

In hoofdstuk 5 komt risico- en crisiscommunicatie aan de orde. Met de instelling van de regionale vakgroep risicocommunicatie is een belangrijke stap gezet in het implementeren van beleidsvoornemens in het beheersplan. De verbinding die in de inleiding van het hoofdstuk wordt gelegd tussen risico- en crisiscommunicatie wordt dezerzijds van harte ondersteund. Nu de structuur is aangebracht is de verwachting dat op korte termijn resultaten voor burgers en andere overheden zichtbaar zullen worden.

In Hoofdstuk 6 wordt verslag gedaan van de ontwikkeling op het gebied van het beheer en de financiën. De regio heeft haar planvorming beschreven als een cyclisch proces. Dit blijkt in de praktijk goed werkbaar, hoewel vanuit toetsing en toezicht soms kanttekeningen zijn geplaatst bij het 'in tijd zetten' van urgente activiteiten. In financieel opzicht wordt door de regio een belangrijk probleem met betrekking tot het ineenschuiven van geldstromen aangestipt. Het verdient aanbeveling om overheden en diensten die vanuit het rijk geheel of gedeeltelijk worden gefinancierd, vanuit de diverse departementen aan te sporen tot noodzakelijk transparantie.

Hoofdstuk 7 bevat een overzicht van activiteiten op het gebied van preparatie. De eerdergenoemde ontwikkeling van organisatieplannen, het multidisciplinair oefenen en de planvorming komen hierin aan de orde. In nauw overleg tussen regio en provincie wordt gewerkt aan de doorontwikkeling van de planvorming. Na twee jaar toetsen van gemeentelijke rampenplannen en rampbestrijdingsplannen wordt gewerkt aan vermindering van de planlast onder gelijktijdige verhoging van de plankwaliteit.

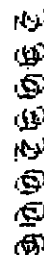
ad 2. De waterschappen Hunze en Aa's en Noorderzijlvest doen verslag van de eigen taken. Beide waterschappen beschikken over een actueel en door het college van Gedeputeerde Staten getoetst calamiteitenplan. Beide waterschappen doen verslag van de opleidingsinspanning, waarbij één waterschap reeds een oefenbeleidsplan bestuurlijk heeft vastgesteld en het andere dat nog dit jaar zal doen. Het 'beslissing ondersteunend systeem (BOS) hoog water' wordt door beide waterschappen als instrument voor het uitwerken van rampbestrijdingsscenario's gebruikt. Zowel in de preparatie als in opleiding en oefening wordt multidisciplinair samengewerkt in eerder genoemd besturingsmodel van crisismanagement.

ad. 3. In het verslag betreffende de provinciale taakuitvoering in het kader van de rampenbestrijding wordt uitgebreid ingegaan op de resultaten van de toetsing van de planvorming en de doorontwikkeling van het model van crisismanagement waaraan de provincie als partner deelneemt. De ervaring met uitvoering van beide taken en de behoefte de voorbereiding op de rampenbestrijding op een 'hoger plan' te brengen, leert dat planvorming nog teveel als doel op zich wordt beschouwd en de beoefening en continue verbetering ervan niet centraal staan. Het middel doorlichting, waarvan de algemene doorlichting een mooi voorbeeld vormt, kan worden toegepast om in de praktijk te toetsen wat in plannen is bedacht. Doorlichting kan echter op veel meer plaatsen en ook horizontaal worden toegepast, waarbij rijksinspecties en provincies veelal facilitair betrokken zullen zijn en slechts periodiek toezichthoudend.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend

J.G.M. Alders
commissaris van de Koningin
in de provincie Groningen

Bestuurlijke rapportage 2005

Regionaal beheersplan rampenbestrijding

Datum: 1 juni 2006
Status: definitieve versie
Vastgesteld: op 12 mei 2006
door de Bestuurscommissie
Regionale Brandweer & GHOR

12
00
03
08
09

**CRISIS
MANAGEMENT**
GRONINGEN

Inleiding

Het bestuur van de regionale brandweer en GHOR is, op basis van de Wet Rampen en Zware Ongevallen, verplicht, jaarlijks een bestuurlijke rapportage over het Regionaal Beheersplan Rampenbestrijding (RBR) op te stellen.

Deze bestuurlijke rapportage biedt inzicht in de stand van zaken met betrekking tot de voorbereiding op de rampenbestrijding en de voortgang in de beleidsvoornemens en -maatregelen, zoals die in het RBR beschreven zijn.

Voor u ligt de eerste bestuurlijke rapportage. Deze gaat over het jaar 2005.

De rapportage volgt de systematiek van het RBR en is tot stand gekomen op basis van gegevens die door de betrokken partners in Crisismanagement Groningen zijn aangeleverd. Helaas is de rapportage niet compleet. De gegevens van de waterschappen en de gemeenten ontbreken. Deze zijn niet binnen het tijdsbestek waarop gerapporteerd kon worden, verstrekt.

De bevindingen van het College van Gedeputeerde Staten van Groningen met betrekking tot het RBR zijn meegenomen in de bestuurlijke rapportage. Tevens heeft afstemming plaatsgevonden met de prioriteitenlijst Crisismanagement Groningen.

Er wordt niet alleen teruggekeken op de afgelopen periode. De rapportage biedt ook ruimte voor een blik vooruit. We willen hiermee een dynamisch document realiseren, dat basis biedt voor een volgende rapportage.

De bestuurlijke rapportage wordt gezonden aan de commissaris van de Koningin in de provincie Groningen. De commissaris rapporteert vervolgens aan de Minister van BZK. Deze laatste informeert de Kamer een keer per vier jaar over de stand van zaken met betrekking tot de multidisciplinaire voorbereiding op de rampenbestrijding in Nederland.

Leeswijzer

Na de inleiding treft u in de rapportage de volgende hoofdstukken aan:

1. Model Crisismanagement Groningen
2. Risicobeheersing
3. Operationeel zorgniveau / operationele voorbereiding
4. Kwaliteitstoetsing en -borging
5. Risico- en crisiscommunicatie
6. Beheer en financiën
7. Activiteiten en werkgroepen
8. Conclusies

Hoofdstuk 1 – Model Crisismanagement Groningen

Inleiding

De samenhang tussen de onderdelen van de totale veiligheidsketen is steeds belangrijker geworden. Daarnaast voldeed de in 1995 ontworpen structuur van Crisismanagement Groningen, waarin de bestuurlijke aansturing en borging van afspraken plaatsvond, niet meer. Een heroriëntatie op het model Crisismanagement Groningen was daarom gewenst.

Met de vaststelling van het RBR in december 2004 is een nieuw besturingsmodel Crisismanagement Groningen geïntroduceerd. De hoofdgedachte van het nieuwe model is, dat opdrachten vanuit het bestuur leidend zijn voor de activiteiten die binnen het model worden uitgevoerd op ambtelijk niveau. Dit vraagt een meer sturende rol van de besturen van de betrokken partners. De nieuwe opzet van de afstemming betekent een meer directe vorm van sturing.

Stand van zaken

Het model Crisismanagement Groningen is door een multidisciplinaire werkgroep, onder leiding van burgemeester Salet van de gemeente Hoogezand-Sappemeer, geactualiseerd op de volgende punten:

1. Grondgedachten

De eerste twee grondgedachten van Crisismanagement Groningen, die vooral betrekking hebben op de benadering en aanpak van incidenten, zijn behouden in het nieuwe model. De derde grondgedachte, die met name betrekking heeft op de verantwoordelijkheden binnen de rampenbestrijding, is aangepast, waarbij met name de multidisciplinaire verantwoordelijkheden vastgelegd zijn.

2. Bestuurlijke afstemming en borging

Er is een overleg op bestuurlijk niveau: het Bestuurlijk Portefeuillehoudersoverleg. Dit overleg bestaat uit een bestuurlijk vertegenwoordiger van elke betrokken discipline. Het Bestuurlijk Portefeuillehoudersoverleg wordt voorgezeten door de portefeuillehouder crisismanagement uit de Bestuurscommissie Regionale Brandweer en GHOR Groningen.

3. Overlegstructuren

Hierboven is al aangegeven hoe de bestuurlijke afstemming en borging eruit ziet. De ambtelijke afstemming en borging is in het nieuwe model ondergebracht bij het overleg van diensthoofden van de betrokken disciplines: het Directeurenoverleg Crisismanagement. Dit overleg heeft als belangrijkste taak het uitzetten van de bestuurlijke opdrachten in de eigen organisatie.

In aanvulling op hetgeen daarover in het RBR is opgenomen, is ten behoeve van het effectueren van de strategische keuzes van het bestuur c.q. de directeuren de Regiegroep Crisismanagement in het leven geroepen. Dit is een overleg van afdelingshoofden van de partners van crisismanagement. De regiegroep stuurt de eigen medewerkers aan om opdrachten uit te (laten) voeren. Om de bestuurlijke opdrachten uit te voeren wordt met name op projectbasis samengewerkt.

4. Palet van deelnemers

Gezien de goede ervaringen van de afgelopen 10 jaar met het model Crisismanagement Groningen is er bewust voor gekozen het brede palet van participanten (ook de waterschappen en de provincie) te continueren.

NLU
UW
WB
UD
NLU
WB
WB
UW

Knelpunten

Naar aanleiding van de invoering van het nieuwe model Crisismanagement Groningen is geconstateerd dat met name de structuur van de gemeentelijke kolom binnen crisismanagement en de aansturing en besluitvorming daarbinnen een punt van zorg is. Een voorbeeld daarvan is de positie van de 'directeur gemeenten' in het directeurenoverleg. Binnen de gemeentelijke kolom komt dit knelpunt steeds beter in beeld. Er wordt een notitie voorbereid aan de hand waarvan binnen de gemeentelijke kolom de discussie over verbetering van de structuur en aansturing gevoerd kan worden en er duidelijkheid komt over de gewenste organisatiestructuur van de gemeentelijke kolom binnen Crisismanagement Groningen.

Een ander punt is, dat de ontwikkelingen m.b.t. de veiligheidsregio en Algemene Doorlichting Rampenbestrijding (ADR) niet altijd één op één in het RBR passen. Ook de relatie tussen de diverse bestuurlijke overleggen (Bestuurscommissie, Bestuurlijk Portefeuillehoudersoverleg en toekomstig veiligheidsbestuur, etc.) en de agendering daarvoor is niet altijd helder. De structuur daarvoor is met name t.a.v. de positie van de gemeenten niet helemaal zuiver (zie ook het vorige punt). Het streven is, dat dit wordt opgelost in het veiligheidsbestuur. Dit hangt samen met de diverse ontwikkelingen en ook met het knelpunt m.b.t. de gemeentelijke structuur.

Koers 2006 en verder

In het kader van de vorming van de veiligheidsregio is het perspectief dat er per 1 januari 2008 een veiligheidsbestuur is. Het model Crisismanagement Groningen vormt daarbij voor de bestuurlijke en organisatorische vormgeving van de veiligheidsregio een natuurlijk en bruikbaar uitgangspunt. Ook de gemeentelijke kolom zal daarin expliciet worden meegenomen. Daarmee zullen de structuur en aansturing van zowel de gemeentelijke kolom als de multidisciplinaire organisatie worden verbeterd.

Conclusie

Het geactualiseerde model Crisismanagement met de daarin vernieuwde bestuurlijke structuur is in de basis goed, maar is nog te vrijblijvend. Knelpunt is dat op basis van commitment afspraken gemaakt worden, die niet door alle partners in de dagelijkse praktijk nagekomen worden. Daarbij komt dat de samenwerkende organisatie, uitmondend in het model Crisismanagement, te maken heeft met uiteenlopende, niet op elkaar afgestemde, bestuurlijke structuren.

De groene kolom is zich steeds meer bewust van de eigen rol binnen crisismanagement. Met die bewustwording, komen ook de beperkingen van de organisatie van de gemeentelijke kolom naar voren. Het mandaat van de vertegenwoordiging van de gemeentelijke kolom in de persoon van de 'directeur gemeenten' in het model is daarin onduidelijk.

De vorming van het veiligheidsbestuur moet een oplossing van de hierboven beschreven knelpunten betekenen, waarbij het evenwel wenselijk is om armslag te krijgen om het veiligheidsbestuur naar eigen inzicht aan te vullen met partijen die daarbij nodig geacht worden.

Hoofdstuk 2 – Risicobeheersing

Inleiding

In het taakveld risicobeheersing zijn de schakels pro-actie en preventie van de veiligheidsketen ondergebracht. Beide zijn primair een gemeentelijke verantwoordelijkheid, maar multidisciplinaire samenwerking binnen de regionale kaders is daarbij van groot belang. Inspanningen op het terrein van risicobeheersing dragen in belangrijke mate bij aan een verhoging van het veiligheidsniveau in de regio. In het RBR is afgesproken dat er in 2008 één samenhangende multidisciplinaire beleidsvisie aangaande risicobeheersing is, geformuleerd in structureel beleid. Het monodisciplinaire beleid ten aanzien van risicobeheersing wordt door elke afzonderlijke organisatie in haar organisatieplan opgenomen.

Stand van zaken

In 2005 heeft de afdeling risicobeheersing van de regionale brandweer Groningen, de beschikking gekregen over personele capaciteit om de aan de haar opgedragen taken uit te voeren. Ten behoeve van de jaarlijkse taakuitvoering wordt een afdelingsjaarplan opgesteld. De taken in dit afdelingsplan zijn onder meer gebaseerd op de lange termijn doelstellingen uit het RBR. De inrichting van de taakvelden pro-actie en preventie is al in 2003 bestuurlijk vastgesteld.

Organisatieplannen

GHOR

Het monodisciplinaire beleid ten aanzien van risicobeheersing is vastgelegd in het Organisatieplan GHOR 2005-2009, dat in juni 2005 is vastgesteld. Als doelstelling is in het organisatieplan opgenomen dat de GHOR een actieve inbreng levert aan de verdere ontwikkeling van het pro-actie- en preventiebeleid. De koers voor 2006 en verder is de ontwikkeling van multidisciplinair beleid ten aanzien van dit onderwerp. De GHOR neemt hiertoe niet zelf het initiatief, maar is volgend ten aanzien van dit onderwerp.

Brandweer

In het Organisatieplan Brandweezorg en Rampenbestrijding regio Groningen 2005-2009 zijn ten aanzien van risicobeheersing de taken, producten en activiteiten beschreven. Het monodisciplinaire beleid vloeit voort uit de Groninger Visie: lokaal doen, regionaal denken; gebundelde krachten voor veiligheid. Hierin is aangegeven dat de regionale brandweer zich wil ontwikkelen tot een centrum voor beleid en advies. De komende jaren wil de regionale brandweer kwalitatief invulling geven aan de wettelijke taken op het terrein van risicobeheersing en wil zich tevens ontwikkelen tot een expertisecentrum voor noordoost Nederland op het gebied van externe veiligheid. Een en ander is nader uitgewerkt in het afdelingsplan Risicobeheersing en in het Uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid 2006-2010.

Knelpunten

De mogelijkheden voor multidisciplinaire samenwerking worden vooral bepaald door de personele capaciteit bij de diverse disciplines. Versterking op dat gebied zal mede als gevolg van het RBR in 2006 worden gerealiseerd. Personele versterking bij Brandweer Regio Groningen als gevolg van het Uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid 2006-2010

(Programmafinanciering 2) zal eerst medio 2006 zijn gerealiseerd. Dit beperkt vooralsnog de beleidsmatige capaciteit van de afdeling Risicobeheersing.

Toets en zienswijze van de provincie

De heldere koers wordt uitgewerkt in de organisatieplannen van Brandweer en GHOR. Het politieplan en de gemeentelijke uitwerking ontbreken in dit verband. De te nemen maatregelen in het kader van het voorkomen en beperken van risico's worden volgens de zienswijze van de provincie in de organisatieplannen niet voor ieder jaar en voor iedere instantie afzonderlijk beschreven. Dit punt zal dan ook in de beleidscyclus worden opgenomen.

Koers 2006 en verder

Op dit moment is er nog geen specifiek multidisciplinair beleid ten aanzien van risicobeheersing ontwikkeld. Daarmee wordt in 2006 gestart. De koers voor 2006 en verder kan als volgt worden samengevat:

- Ontwikkeling van regionaal pro-actie- en preventiebeleid.
- Invulling geven aan de taakstelling zoals deze in het kader van de veiligheidsregio wordt opgedragen.
- Versterken van de multidisciplinaire en interregionale samenwerking op het gebied van pro-actie en preventie.

Conclusie

Brandweer en GHOR hebben, volgens afspraak in het RBR, het monodisciplinaire beleid ten aanzien van risicobeheersing vastgelegd in de organisatieplannen. De politie en de gemeenten hebben dit nog niet gedaan. De koers voor 2006 en verder is in overeenstemming met wat in het RBR is afgesproken.

Hoofdstuk 3 – Operationeel zorgniveau / Operationele voorbereiding

Inleiding

Investeren in de voorbereiding van de rampenbestrijding draagt in hoge mate bij aan de kwaliteit van de daadwerkelijke bestrijding van een calamiteit. Enerzijds wordt ingezet op de verbetering van de planvorming en anderzijds wordt ingezet op het oplossen van de geconstateerde hiaten binnen de huidige hulpverleningscapaciteit.

Wat zijn de geconstateerde hiaten? Het RBR omschrijft deze als volgt:

- onvoldoende uitwerking van het deelproces alarmering;
- het ontbreken van bijstandsafspraken met omliggende regio's en Duitsland;
- het ontbreken van een multidisciplinair en integraal informatiebeleid en het ontbreken van een digitaal netwerk en de vereiste toepassing voor de (voorbereiding op de) rampenbestrijding;
- het op hetzelfde niveau brengen van de GHOR;
- de versterking van de deelprocessen in relatie met giftige stoffen;
- de versterking van het opleiden en oefenen.

Het oplossen van deze hiaten krijgt in de beleidsperiode van het RBR prioriteit.

Stand van zaken

Oplossen hiaten

Alarmering

Eind 2004 is de Gemeenschappelijke Meldkamer Groningen (GMG) gerealiseerd en in 2005 zijn de werkprocessen verder op elkaar afgestemd (mede door de uitkomsten van de ADR). De Gecoördineerde Regionale IncidentenbestrijdingsProcedure (GRIP) is uitgewerkt en geïntroduceerd per 1 januari 2006, waardoor zowel operationeel als bestuurlijk sprake is van een zo snel mogelijke en eenduidige opschaling.

Bijstand

Afspraken over regelingen met de buurregio's Drenthe en Friesland en de buurstaat Niedersachsen moeten nog gemaakt worden.

Informatievoorziening

Het crisisinformatiesysteem heeft gedeeltelijk vorm gekregen door implementatie in de meldkamer (Geïntegreerd Meldkamer Systeem (GMS), C-2000 en P-2000). In het kader van de ADR zijn middelen beschikbaar gesteld voor een verbetering van het informatiemanagement. Hierdoor wordt de informatie-uitwisseling tussen de GMG, het Commando Rampterrein (CoRT) en het Regionaal Operationeel Team (ROT) (en mogelijk het Gemeentelijk Beleidsteam (GBT)), mogelijk. Daarmee is de eerste stap gezet in het informatiemanagement. De multidisciplinaire visie (en vervolgens de uitvoering daarvan) op het informatiebeleid is de volgende te nemen stap.

GHOR

Als hiaat is aangegeven dat de GHOR op een aantal punten achterblijft bij de andere partners, waaronder het regelen van een aantal piketfunctionarissen, het uitwerken van operationele plannen, het opleiden van medewerkers en het maken van afspraken met de ketenpartners.

In 2005 is de tweede Ovd-G functie ingevoerd. Tevens zijn in 2005 extra financiële middelen gevraagd om de knelpunten ten aanzien van de operationele planvorming GHOR en opleiden en oefenen GHOR, op te lossen.

11
12
13
14
15
16
17

Versterking van de deelprocessen in relatie tot giftige stoffen

Door de vorming van zes steunpuntregio's voor Nucleaire, Biologische en Chemische incidentenbestrijding (NBC), waarvan Groningen er één is, is een begin gemaakt met de oplossing van dit hiaat. De verwachting is dat medio 2006 de NBC-eenheid volledig operationeel is.

Opleiden en oefenen

Het opleiden is tot nu toe monodisciplinair uitgezet. Het multidisciplinaire oefenbeleidsplan is eind 2004 vastgesteld en concreet uitgevoerd in 2005. In 2006 geldt dit plan als basis voor oefeningen. Gewerkt wordt aan jaarplannen, als afgeleide van het multidisciplinaire oefenbeleidsplan. Daarnaast wordt in 2006 gestart met een ontwikkeltraject dat moet leiden tot een geïntegreerd multidisciplinair opleidings- en oefenbeleidsplan.

Planvorming

De Bestuurscommissie Regionale Brandweer en GHOR Groningen heeft in april 2005 besloten alleen die rampbestrijdingsplannen op te stellen die een wettelijke basis hebben.

Gewerkt wordt aan een opzet voor een multidisciplinair aanvalsplan. Tevens is een advies in voorbereiding over de planvorming in relatie tot de beschikbare capaciteit.

Knelpunten

Oplossen hiaten

Vooraf de planning met betrekking tot de bijstand, het crisisinformatiesysteem en de GHOR is niet gehaald, als gevolg van het niet op tijd beschikbaar komen van de financiële middelen. Met het besluit in de Bestuurscommissie Regionale Brandweer en GHOR Groningen van maart 2006 om 64 eurocent voor de verbetering van de rampenbestrijding ter beschikking te stellen ziet het er naar uit dat in 2006 de geplande verbeteringen wel gehaald kunnen worden.

Planvorming

De realisatie van de operationalisering van de planvorming is afhankelijk van de automatisering van informatiesystemen. Wanneer dat niet goed van de grond komt kan de planvorming verworden tot een papieren tijger.

Toets en zienswijze provincie

De provincie is van mening dat het zorgniveau, in termen van hulpvraag en hulpaanbod, explicieter gemaakt moet worden. Dit zou een verbetering van het RBR met zich meebrengen. Tevens moeten de organisatieplannen daar vervolgens op aangepast worden.

Ten aanzien van de bijstand geeft de provincie aan dat de verwijzing naar het coördinatieplan provincie voor algemene bijstandsafspraken en specificatie van interregionale, in convenanten vastgelegde afspraken, ontbreken.

Ten slotte geeft de provincie aan dat afstemming in de planvorming met omliggende regio's een goede zaak zou zijn.

NLJ
GBO
GBO
GBO
NLJ
GBO
GBO
GBO

Koers voor 2006 en verder

Oplossen hiaten

Op basis van separate besluitvorming worden de hierboven genoemde hiaten en de in de ADR geconstateerde knelpunten, opgelost. Na toekenning van de financiële middelen volgt de uitvoering.

Ten aanzien van alarmering en bijstand ligt de komende jaren de focus op:

- Operationele uitwerking en beheer van het nieuwe digitale alarmerings- en communicatiesysteem voor de brandweer (monodisciplinair).
- Het verbeteren van de informatievoorziening bij de rampenbestrijding.
- Het verbeteren van de opschaling bij grootschalige incidenten.
- Het verbeteren van de bedrijfszekerheid van de opschaling.
- De mogelijkheid tot het inschakelen van derden.

In het kader van de bijstand worden met de buurregio's Drenthe en Friesland afspraken gemaakt. Hetzelfde geldt voor de buurstaat Nedersachsen. Voor de GHOR geldt, dat afspraken zijn gemaakt en bestuurlijk zijn vastgesteld. Deze zijn verwoord in het ambulancebijstandsplan en het gewondenspreidingsplan.

Op grond van het RBR worden de mogelijkheden en consequenties van een crisisinformatiesysteem inzichtelijk gemaakt.

De processen die een relatie hebben met giftige stoffen worden verder ontwikkeld. Uitgangspunten hierbij zijn het volgen van landelijke ontwikkelingen en het vormgeven van samenwerking met andere regio's. Onderdeel daarvan is de verdere uitwerking van het NBC-steunpunt in de regio. Ook wordt de komende jaren geïnvesteerd in het oefenen op het gebied van Ongevallen Gevaarlijke Stoffen (OGS).

Planvorming

In 2006 worden de huidige rampbestrijdingsplannen geoperationaliseerd. Tevens wordt een advies gegeven over de planvorming in relatie tot de beschikbare capaciteit. Ten slotte wordt in 2006 een multidisciplinair aanvalsplan ontwikkeld.

Conclusie

In 2005 is een goede start gemaakt met het oplossen van de hiaten benoemd in het RBR. Enige achterstand is opgelopen als gevolg van het niet op tijd beschikbaar komen van financiële middelen, maar met de koers voor 2006 en verder worden de hiaten conform de afspraken in het RBR opgelost.

79092006

Hoofdstuk 4 – Kwaliteitstoetsing en borging

Inleiding

Om de kwaliteit van de multidisciplinaire aanpak van de rampenbestrijding te kunnen toetsen, is het noodzakelijk dat er een plan voor kwaliteitstoetsing en –borging is. Het gaat hierbij om de kwaliteit van alle schakels van de veiligheidsketen.

Allereerst wordt de kwaliteitsborging per discipline uitgewerkt. Vervolgens komt er een plan van aanpak om één multidisciplinair systeem van kwaliteitsborging te realiseren.

Stand van zaken

Kwaliteitsborging per discipline

Provincie

In het RBR zijn in dit kader vier afspraken gemaakt:

1. Aanpassing en borging van plannen aan de actualiteit.
2. (Door-) ontwikkeling van de digitale risicokaart.
3. Beoordeling en toetsing van ruimtelijke planvorming.
4. Stimuleren van bedrijfsleven en overheid tot aandacht voor veiligheid.

Ad. 1.

Het provinciale coördinatieplan is aangepast op de Wet Kwaliteitsbevordering Rampenbestrijding (WKR) en op het geactualiseerde model Crisismanagement Groningen.

Ad.2.

De digitale risicokaart is verder aangepast aan de nieuwe regelgeving en er is een relatie gelegd tussen de risicokaart en de in het gemeentelijk rampenplan geëiste risico-inventarisatie en –analyse.

Ad.3.

Beoordeling en toetsing van ruimtelijke plannen is een doorlopend proces en vindt plaats op basis van een door G.S. in 2004 vastgestelde handreiking. Daarnaast is samen met de Groninger gemeenten een veiligheidstoets ontwikkeld waarin het overlegproces is vastgelegd.

Ad. 4.

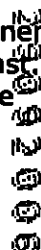
Stimuleren van overheid en bedrijfsleven tot aandacht voor veiligheid wordt gerealiseerd door het project Externe Veiligheid, waarbij bij verschillende deelnemers projecten zijn uitgezet, gefinancierd met VROM-gelden.

GHOR

Eén van de beleidsmedewerkers binnen het bureau GHOR heeft kwaliteitszorg als aandachtsgebied. De voorbereidingen voor de realisatie van de certificering van het GHOR-bureau volgens het HKZ-model zijn in 2005 gestart.

Brandweer

In 2005 zijn de doelstellingen vastgelegd in het vakdirectieplan en de afdelingsplannen. Tevens zijn in 2005 diverse procedures, werkprocessen etc. doorgelicht en aangepast. Te denken valt o.a. aan de evaluatiesystematiek van de regeling commandovoering, de

doorlichting van specialismen (w.o. duiken), de introductie van de GRIP-procedure en de implementatie van de verbeterpunten uit de ADR.
Met ingang van 1 januari 2006 is een kwaliteitsmedewerker bij de brandweer aangesteld.

Realisatie multidisciplinair systeem van kwaliteitsborging

Allereerst wordt de kwaliteitsborging per discipline uitgewerkt. Vervolgens komt er een plan van aanpak om één multidisciplinair systeem van kwaliteitstoetsing en –borging te realiseren.

Knelpunten

Risicokaart

De nieuwe digitale risicokaart wordt met enige vertraging op de website gepubliceerd. Vanuit de gemeenten en de parate diensten wordt weinig animo bespeurd om hieraan mee te werken, zolang deze kaart nog niet voldoende bij de dagelijkse operaties betrokken kan worden.

Stimuleren bedrijfsleven en overheid tot aandacht voor veiligheid

Bij het behalen van de doelen van het project Externe Veiligheid en de doelen die omschreven staan in het RBR wordt geput uit dezelfde vijver van medewerkers. Gewaakt dient te worden voor te veel projecten waarvoor te weinig gekwalificeerde medewerkers beschikbaar zijn. Afstemming is absoluut noodzakelijk.

Er zal voldoende aandacht moeten komen voor de ontwikkeling van een multidisciplinair kwaliteitszorgsysteem, dat voor 1 januari 2008 beschikbaar moet zijn volgens het RBR.

Toets en zienswijze van de provincie

De provincie onderschrijft de koers met betrekking tot de kwaliteitstoetsing en –borging, zoals beschreven in het RBR. Implementatie van het INK-model en vertaling naar multidisciplinaire processen verdient aanbeveling.

Koers 2006 en verder

Actualisering provinciale planvorming. In 2006 verschijnt een nieuwe versie van het provinciale coördinatieplan crisismanagement.

Actualisering van de handreiking voor het opstellen en beoordelen van de gemeentelijke ruimtelijke plannen in 2006.

Opstellen van een provinciale beleidsvisie externe veiligheid.

De verwachting is dat het GHOR-bureau voor 1 januari 2007 gecertificeerd is, volgens het HKZ-model.

Verdere ontwikkeling van kwaliteitszorg bij de brandweerorganisatie, mede door inzet van de medewerker kwaliteitszorg.

Maken van afspraken over het starten van de ontwikkeling van een multidisciplinair kwaliteitszorgsysteem dat voor 1 januari 2008 beschikbaar moet zijn.

Conclusie

Hoewel daartoe de nodige acties in gang zijn gezet door o.a. de GHOR en de brandweer, is begin 2006 nog geen sprake van een duidelijke kwaliteitsborging per discipline. Het is onduidelijk wie het initiatief neemt voor het ontwikkelen van een multidisciplinair kwaliteitszorgsysteem dat voor 1 januari 2008 gereed moet zijn.

Hoofdstuk 5 – Risico- en crisiscommunicatie

Inleiding

De basis voor risico- en crisiscommunicatie dient in de periode 2005-2009 in de regio Groningen versterkt te worden. In 2005 is besloten dat met betrekking tot risicocommunicatie in de regio Groningen een werkgroep wordt samengesteld die aan de hand van een uitvoeringsprogramma de Groningse gemeenten ondersteunt bij risicocommunicatie. Deze Regionale Vakgroep Risicocommunicatie (RVR), zoals de werkgroep heet, gaat zich zowel bezighouden met de risicocommunicatie vanuit Externe Veiligheid (VROM/provincie), als de geformuleerde aandachtspunten uit het RBR. Hoewel de aandacht van de RVR primair uitgaat naar risicocommunicatie, zal de vakgroep zich eveneens bezighouden met (de ontwikkelingen ten aanzien van) crisiscommunicatie.

Het doel van de Regionale Vakgroep Risicocommunicatie (RVR) kan als volgt worden beschreven: Het ontwikkelen van en het uitvoering geven aan een programma risicocommunicatie voor de regio Groningen voor de periode 2006-2010, waarmee door middel van een regionale aanpak gemeenten in de provincie Groningen worden ondersteund bij het open, structureel en doelgroepgericht communiceren over risico's met de inwoners.

Het doel van de versterking op het gebied van crisiscommunicatie is tweeledig. Ten eerste: verbeterde ondersteuning vanuit Crisismanagement Groningen (Voorlichting) voor de 25 gemeenten bij crisiscommunicatie. En ten tweede: verbeterde informatievoorziening naar de inwoners van de regio Groningen gemeenten bij calamiteiten.

Stand van zaken

Risicocommunicatie

In november 2005 is een plan van aanpak risicocommunicatie voor de regio Groningen ("Je moet er niet aan denken...") verschenen, opgesteld door de Hulpverleningsdienst Groningen. Het plan van aanpak geeft richting aan hoe we als regio de komende jaren invulling kunnen geven aan de gemeentelijke taken ten aanzien van het communiceren over risico's. Het plan van aanpak is geschreven vanuit de visie op risico- en crisiscommunicatie in het RBR en vastgesteld door de Bestuurscommissie Regionale Brandweer en GHOR Groningen op 3 december 2005. Ook is de Regionale Vakgroep Risicocommunicatie daarmee formeel ingesteld.

De RVR komt eens per twee maanden (in ieder geval 5 keer per jaar) bijeen en bestaat uit communicatieadviseurs van de Hulpverleningsdienst Groningen en van Groninger gemeenten, versterkt met een ambtenaar rampenbestrijding en de projectleider Risicokaart van de provincie Groningen. De Vakgroep werkt onder voorzitterschap van de burgemeester van Appingedam. In januari 2006 is de RVR voor het eerst bijeen geweest.

Crisiscommunicatie

Er is een pool van GBT-piketvoorlichters in het leven geroepen, bestaande uit 6 gemeentevorlichters uit de regio Groningen. Ieder GBT is met deze piketregeling verzekerd van 24-uurs beschikbaarheid van een GBT-voorlichter. De piketfunctionarissen zijn in iedere gemeente inzetbaar. In 2005 is een trainingsprogramma gestart (twee trainingsdagen), welke in 2006 met vier trainingsdagen wordt voortgezet.

NJO
WV
GD
GD
GD
GD
GD
GD
GD

In 2005 is het Expertisecentrum Risico- en Crisiscommunicatie (ERC) van het Ministerie van BZK van start gegaan. Het ERC werkt inmiddels samen met Voorlichting binnen Crisismanagement Groningen voor training & opleiding (o.a. GBT-piketvoorlichters, webredacteurs "Crisis.nl").

Voor het Publieksinformatienummer (PIN) zijn medewerkers het afgelopen jaar getraind. Tevens is nieuwe, verbeterde apparatuur besteld (telefoons, headsets). In 2005 is het nieuwe convenant met de calamiteitenzender RTV Noord ondertekend. Met dit convenant zijn nieuwe afspraken gemaakt waardoor de inwoners van de provincie bij calamiteiten nog sneller kunnen worden geïnformeerd. Ook zijn nieuwe middelen beschikbaar gekomen waarmee we publieksinformatie kunnen geven, zoals Noord Tekst en de website van RTV Noord. Tevens is een start gemaakt met de werving van webredacteurs voor de landelijke crisissite "Crisis.nl" (ERC). Deze site kan worden ingezet voor publieksinformatie bij omvangrijke calamiteiten in de regio Groningen. Opleiding van de webredacteurs vindt plaats in 2006.

Bovenstaande zaken zijn gerealiseerd vanuit de reguliere taken ten aanzien van crisiscommunicatie door de Stafsectie Voorlichting & Communicatie van de Hulpverleningsdienst in samenwerking met Crisismanagement Groningen.

Toets en zienswijze van de provincie

Het communicatieproces inzake de te nemen maatregelen en te ondernemen activiteiten voor inwoners, betrokken instanties, buurgemeenten, aangrenzende regio's en staten wordt door de provincie als aandachtspunt meegegeven.

Koers 2006 en verder

De koers is het ontwikkelen van en het uitvoering geven aan een meerjarenprogramma risicocommunicatie. Het programma voor 2006 en de koers voor de jaren erna wordt uiterlijk in het voorjaar van 2006 gepresenteerd aan het Directeurenoverleg Crisismanagement en de Bestuurscommissie Regionale Brandweer en GHOR Groningen. Vanuit het uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid wordt een medewerker risicocommunicatie aangetrokken om het traject te ondersteunen.

De versteviging van de risico- en crisiscommunicatie zal de komende jaren aan de hand van de aandachtspunten uit het RBR worden voortgezet.

Conclusie

Er is op het gebied van risico- en crisiscommunicatie veel gerealiseerd en met de vaststelling van het plan van aanpak risicocommunicatie is voldaan aan de afspraken in het RBR voor 2005.

Hoofdstuk 6 – Beheer en financiën

Inleiding

Voor een goede onderlinge afstemming is het van groot belang dat de partners binnen Crisismanagement Groningen ook in de uitvoering van beheertaken samenwerken. In het RBR is een beheerscyclus voor planvorming en overige activiteiten opgenomen. De beheerscyclus is gebaseerd op een periode van vier jaar.

De wijze van samenwerken bij de uitvoering van het beheer wordt in een netwerkstructuur uitgewerkt.

Voor wat betreft de financiering is het wenselijk dat alle partners in hun begroting en rekening inzichtelijk maken wat multidisciplinair wordt aangewend voor de financiering van rampenbestrijding. Daarnaast moeten afspraken gemaakt worden over de verdeelsleutel van de kosten.

Stand van zaken

Beheer

In 2005 is gestart met de uitvoering van de activiteiten in het RBR. Daarbij is gewerkt met een prioriteitenlijst. In hoofdstuk 7 van deze rapportage wordt afzonderlijk ingegaan op de activiteiten.

Financiën

Monodisciplinair wordt getracht inzage in de verschillende geldstromen te krijgen.

Knelpunten

Beheer

De multidisciplinaire capaciteit blijkt in de praktijk slecht aan te wenden te zijn. Enerzijds omdat er gebrek aan capaciteit is en anderzijds omdat de besluitvorming niet in alle gevallen helder is. De samenwerking in een netwerkstructuur komt daardoor niet goed van de grond.

Financiën

Zowel monodisciplinair als multidisciplinair is onvoldoende inzicht in de geldstromen met betrekking tot de voorbereiding op de rampenbestrijding.

Zowel monodisciplinair als multidisciplinair wordt niet overal de behoefte gevoeld de geldstromen met betrekking tot de voorbereiding van de rampenbestrijding inzichtelijk te maken.

Toets en zienswijze van de provincie

De provincie geeft aan dat in het RBR een overzicht en financiële onderbouwing van de (beleids)maatregelen ontbreekt.

14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

Koers 2006 en verder

Beheer

Ook in 2006 wordt gewerkt aan de hand van een prioriteitenlijst. Daarin zijn niet alleen activiteiten opgenomen die voortvloeien uit het RBR, maar zijn ook zaken die in het kader van de ADR opgepakt worden, meegenomen.

Financiën

Er zal een werkgroep van financiële medewerkers van de partners in Crisismanagement Groningen ingesteld moeten worden die zorgdraagt voor het volgens een zelfde systematiek transparant in beeld brengen van de producten die betrekking hebben op de mono- en multidisciplinaire voorbereiding op de rampenbestrijding.

Conclusie

Op het terrein van financiën geldt dat zowel monodisciplinair als multidisciplinair onvoldoende inzicht is in de geldstromen met betrekking tot de voorbereiding op de rampenbestrijding.

Zowel monodisciplinair als multidisciplinair wordt niet overal de behoefte gevoeld de geldstromen met betrekking tot de voorbereiding van de rampenbestrijding inzichtelijk te maken.

Het is onduidelijk wie verantwoordelijk is voor het instellen van de werkgroep financiën die zorg draagt voor het volgens eenzelfde systematiek transparant in beeld brengen van de producten die betrekking hebben op de mono- en multidisciplinaire voorbereiding op de rampenbestrijding.

Samenwerking in een netwerkstructuur op het terrein van het beheer is in 2005 niet gelukt.

Hoofdstuk 7 – Activiteiten en werkgroepen

Inleiding

In het RBR zijn diverse activiteiten benoemd die in de periode 2005-2009 opgepakt gaan worden. Daarnaast zijn ook verschillende structurele en ad-hoc werkgroepen benoemd die zich met een bepaald onderwerp gaan bezighouden. Ter voorkoming van piekbelasting zijn de activiteiten gespreid over vier jaar. In dit hoofdstuk wordt vanzelfsprekend gerapporteerd over de zaken die voor 2005 gepland stonden.

Stand van zaken

Planvorming

Ten aanzien van planvorming in het algemeen is in het RBR de volgende koers afgesproken: investeren in de voorbereiding van de rampenbestrijding draagt bij aan de kwaliteit van de daadwerkelijke bestrijding van een calamiteit. Enerzijds wordt ingezet op de verbetering van planvorming en anderzijds wordt ingezet op het oplossen van de geconstateerde hiaten binnen de huidige hulpverleningscapaciteit. Ten aanzien van de risico-inventarisatie wordt ingezet op beheer van de bestaande inventarisatie, zoals weergegeven op de risicokaart. Bij de analyse van de risico's is de koers om gebruik te maken van de bestaande instrumenten zoals Maatrap en Operationele Prestaties.

De draaiboeken voor de 4 algemene deelplannen uit het model gemeentelijk rampenplan zijn vanuit de afdeling Operationele Voorbereiding ontwikkeld en inmiddels door het Bestuurlijk Portefeuillehoudersoverleg vastgesteld. De draaiboeken voor de Brandweer, als uitwerking van de 6 deelplannen waarvan brandweer proceseigenaar is, zijn ontwikkeld en inmiddels vastgesteld door de Bestuurscommissie Regionale Brandweer en GHOR Groningen. De deelplannen waarvan de politie proceseigenaar is, zijn ook beschreven en vastgesteld. De 3 deelplannen van de GHOR zijn eveneens beschreven en vastgesteld.

De multidisciplinaire werkgroep 'Prioritering Rampenbestrijding' heeft het voorstel van de afdeling Operationele Voorbereiding om rampbestrijdingsplannen een andere vorm te geven goedgekeurd. De nieuwe vorm gaat uit van een modulair systeem. Dat wil zeggen dat er een algemeen deel komt dat geldt voor elk rampbestrijdingsplan en dat er specifieke gedeeltes toegevoegd kunnen worden voor een bedrijf met een bijzondere aanpak.

Het ontwikkelen van raamplannen voor het vervoer van gevaarlijke stoffen in de regio Groningen is een lopend proces. Het doel is om te komen tot raamplannen ten aanzien van het vervoer over spoor, vaarwegen en weg. Daarnaast wordt een raamplan voor LPG ontwikkeld. Het Raamplan Spoor was al gerealiseerd. Het Raamplan Vaarwegen is in 2005 vastgesteld door de burgemeesters van de 25 gemeenten in de regio Groningen. Het Raamplan Chloor is verouderd en zal na actualisatie als deelplan in het Raamplan Spoor worden opgenomen. De afstemming hierover met de betrokken 7 gemeenten loopt en zal na verwachting in 2006 worden afgerond.

Het Raamplan Weg is in ontwikkeling. In gezamenlijke afstemming tussen de partners in Crisismanagement Groningen is geconcludeerd dat een raamplan met dezelfde opzet en status als het raamplan spoor en/of vaarwegen, gezien het aantal variabele factoren, niet de juiste preparatie is voor incidenten met gevaarlijke stoffen op de weg. De term "raamplan" blijft gehandhaafd, maar de inhoud en status van het Raamplan Weg zal afwijken van de bestaande raamplannen. Deze keuze voor een alternatieve vorm houdt

ook in dat er een andere vorm van risicocommunicatie toegepast kan worden dan de vorm die in het Raamplan Spoor is toegepast. In april 2005 is het bestuur geïnformeerd over deze stand van zaken. Gezien de prioritering ten aanzien van rampenbestrijding zal de ontwikkeling van het Raamplan Weg in 2006 uitgevoerd worden.

Wat betreft de risicokaart Groningen, waarvan de provincie Groningen de trekker is, is in 2005 veel energie gezet om deze risicokaart om te zetten naar de zogeheten Modelrisicokaart Groningen. Realisatie daarvan is gepland in 2006.

Organisatieplan Brandweer

In 2005 is het Organisatieplan Brandweezorg en Rampenbestrijding regio Groningen 2005-2009 vastgesteld. In dit organisatieplan zijn de visie en ambitie ten aanzien van de brandweezorg beschreven, de uitwerking hiervan in relatie tot de veiligheidsketen en de personele en financiële consequenties die eruit voortvloeien. Het plan is gebaseerd op landelijke wet- en regelgeving, het regionale risicobeeld en externe ontwikkelingen.

Organisatieplan GHOR

Het Organisatieplan GHOR is eveneens in 2005 vastgesteld. In dit plan beschrijft de GHOR Groningen haar visie en ambitie ten aanzien van de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen. Om deze missie te verwezenlijken ontplooit de GHOR activiteiten in alle vijf schakels van de veiligheidsketen: proactie, preventie, preparatie, repressie en nazorg. De doelstellingen uit dit organisatieplan worden opgenomen in de jaarplannen van de GHOR.

Organisatieplan Politie / Referentiekader Conflict- en Crisisbeheersing

Met betrekking tot het organisatieplan Politie is vastgelegd dat hiervoor aangesloten wordt bij de Referentiekaders Conflict- en Crisisbeheersing. Dit document is een hulpmiddel voor de regionale korpsen om tot een betere preparatie te komen op het vlak van conflict- en crisisbeheersing en is landelijk vastgesteld. De referenties worden regionaal uitgewerkt en geïmplementeerd.

Werkgroep Multidisciplinaire Oefenencoördinatie Groningen

Voor de werkgroep Multidisciplinair Oefenen op zich is geen specifieke koers in het RBR afgesproken, aangezien het een structurele werkgroep betreft. De naam van de werkgroep is veranderd aangezien het werk steeds meer in de projectgroepen per oefening gebeurt. Vandaar dat deze vanaf september 2005 heet: Multidisciplinaire Oefenencoördinatie Groningen (MDOG). Deze werkgroep:

1. Levert input voor en schrijft multidisciplinair oefen- en opleidingsbeleid.
2. Coördineert de uitvoering van het multidisciplinair oefen- en opleidingsbeleidsplan.
3. Werkt multidisciplinaire oefenjaarplannen en -verslagen uit.
4. Coördineert de organisatie van multidisciplinaire oefeningen.
5. Stemt (via de werkgroepleden) planvorming/-ontwikkeling af met de disciplines.
6. Coördineert de uitvoering van multidisciplinaire evaluatie en terugkoppeling.

Bijna alle geplande oefeningen, zoals afgesproken in het multidisciplinair oefenbeleidsplan 2005-2008, zijn uitgevoerd. De oefeningen die niet zijn uitgevoerd, zijn de multidisciplinaire GBT-oefeningen van de gemeenten Bellingwedde en Bedum. Deze werden door de respectievelijke gemeenten afgezegd. Ook werd een beoogde doelgroep (het Commando Rampterrein) niet beoefend tijdens de Euroborg-oefening in verband met een onverwachte staking van het brandweerpersoneel.

De GHOR, de regiopolitie Groningen, de provincie Groningen, de verschillende gemeenten, de drie Waterschappen, de afdeling Voorlichting van de Hulpverleningsdienst

en de regionale brandweer hebben zich samen voorbereid op de diverse oefeningen. Per oefening is er een aparte projectgroep opgericht waarbij wisselende disciplines de trekkersrol op zich namen. Als extra is aan het programma nog het congres "Samen sterker" in het kader van het 10-jarig bestaan Crisismanagement Groningen toegevoegd.

Knelpunten

Planvorming

Ten aanzien van de draaiboeken bestaat onduidelijkheid over het niveau van uitwerking en detaillering. Hierover dient meer afstemming plaats te vinden. Met betrekking tot de rampbestrijdingsplannen en raamplannen dienen de oplossingen in het lopende proces van actualisatie en uitvoering te worden gevonden.

Met betrekking tot de risico-inventarisatie (risicokaart) is de capaciteit om gegevens aan te leveren dan wel te actualiseren en de afstemming met het Register Gevaarlijke stoffen van VROM een knelpunt. Hierin spelen factoren als capaciteit, structuur en prioriteit een rol.

Operationalisering van planvorming heeft een samenhang met het ontwikkelen en vormgeven van een crisisinformatiesysteem. Dit laatste dient met nadruk verder vorm te krijgen om de besluitvorming ten tijde van een calamiteit beter dan nu te kunnen ondersteunen. De Algemene Doorlichting Rampenbestrijding heeft dit risico bevestigd.

Werkgroep Multidisciplinaire Oefenencoördinatie Groningen

De organisatie en samenstelling van het RBT gaat mogelijk veranderen naar aanleiding van de implementatie van de veiligheidsregio. Gevolg hiervan is, dat de provincie deze oefening wellicht niet meer zal financieren. Ook de organisatie van deze oefening zal dan bij de werkgroep komen te liggen. Bij de politie is er een knelpunt ten aanzien van de beschikbaarheid van functionarissen ten behoeve van oefeningen en het vormgeven van de nadere preparatie op het gebied van de deelplannen.

Toets en zienswijze van de provincie

Ten aanzien van het multidisciplinair oefenen geeft de provincie aan, dat een verwijzing naar het multidisciplinair oefenbeleidsplan en naar het nog tot stand te brengen opleidingsbeleidsplan ontbreekt. Daarbij wordt ook vermeld dat in de opbouw van de oefeningenreeks de borging van de leerervaringen in crisismanagement ontbreekt.

Koers 2006 en verder

Planvorming

Voor de algemene draaiboeken uit het model gemeentelijk rampenplan zal nadere uitwerking van het draaiboek 'evaluatie' plaatsvinden. Daarnaast vindt verdere afstemming over de opzet en kwaliteit van alle 28 draaiboeken plaats. Dit wordt opgepakt via de actualisatie van het model gemeentelijk rampenplan, inclusief de onderliggende planvorming. Dit punt is opgenomen op de prioriteitenlijst crisismanagement 2006.

Rampbestrijdingsplannen: de nieuwe vorm van rampbestrijdingsplannen wordt voor het eerst als pilot gebruikt bij de ontwikkeling van het rampbestrijdingsplan voor het Chemiepark Delfzijl en het Raamplan LPG. Deze plannen zijn in ontwikkeling en zullen naar verwachting in 2006 vastgesteld worden.

MJ
(P)
(P)
(P)
(P)
(P)
(P)
(P)
(P)

Voor wat betreft de risico-inventarisatie is de koers om in 2006 de modelrisicokaart Groningen te realiseren en de gegevens te actualiseren. Daarnaast wordt de risicokaart verder afgestemd met het Register Gevaarlijke stoffen van VROM. De ontwikkeling van het Raamplan Weg zal in 2006 uitgevoerd worden. In het raamplan zal de nadruk liggen op het versterken van algemene processen.

Werkgroep Multidisciplinair Oefenen

In 2006 wordt verder gegaan zoals afgesproken in het vastgestelde oefenbeleidsplan, met de opmerking dat dit jaar het oefenen van multidisciplinaire partijen extra gestimuleerd zal worden vanuit de werkgroep. Het gaat hierbij dus niet om de teams die beschreven staan in GRIP 1 t/4 maar alle andere samenwerkingsvormen (bijvoorbeeld voorlichters van de gemeenten samen met de voorlichters van de provincie of defensie met de brandweer, etc.). Daarnaast wordt in 2006 gestart met een ontwikkeltraject dat moet leiden tot een geïntegreerd multidisciplinair opleidings- en oefenbeleidsplan.

Organisatieplannen

Jaarlijks wordt door de afzonderlijke disciplines beoordeeld of het eigen organisatieplan moet worden aangepast. In ieder geval worden de organisatieplannen elke vier jaar geactualiseerd en aan het bestuur voorgelegd. Dit houdt in dat in ieder geval in 2009 door de betreffende disciplines een nieuw organisatieplan gemaakt moet worden.

Vanuit de Inspectie Openbare Orde en Veiligheid van het ministerie van BZK, wordt de realisatie van het Referentiekader CCB 2002, waaronder de referentie 'inrichting van een Staf Grootschalig en Bijzonder Optreden', gemonitord.

Conclusie

De afspraken met betrekking tot de planvorming en de activiteiten voor 2005 zijn grotendeels nagekomen. Het gebrek aan capaciteit geldt als voornaamste reden voor het niet nakomen van geplande afspraken.

Hoofdstuk 8 – Conclusies

Algemeen

Uit de rapportage blijkt dat een groot aantal beleidsvoornemens uit het RBR voor het jaar 2005 omgezet is in concrete activiteiten of planvorming. Daarmee is een goede eerste stap gezet in de uitvoering van het RBR.

Met het toekennen van de benodigde RBR- en ADR-middelen wordt voor 2006 een goede impuls gegeven aan de verbetering van de rampenbestrijding. De benodigde financiële middelen voor 2007 en 2008 zijn nog niet toegekend.

Als voornaamste knelpunt komt het gebrek aan capaciteit naar voren. Dit knelpunt wordt zowel in de uitvoering van activiteiten als in het beheer van de plannen geconstateerd.

De bepaling van het zorgniveau, in termen van hulpvraag en hulpaanbod, is van cruciaal belang voor de voorbereiding van de rampenbestrijding. Het zorgniveau, op basis van het regionale risicoprofiel, moet explicieter gemaakt worden. In de beschikbare organisatieplannen kan vervolgens concreter invulling worden gegeven aan het zorgniveau.

Specifiek

Model Crisismanagement Groningen

Het geactualiseerde model Crisismanagement met de daarin vernieuwde bestuurlijke structuur is in de basis goed, maar is nog te vrijblijvend. Knelpunt is dat op basis van commitment afspraken gemaakt worden, die niet door alle partners in de dagelijkse praktijk nagekomen worden. Daarbij komt dat de samenwerkende organisatie, uitmondend in het model Crisismanagement, te maken heeft met uiteenlopende, niet op elkaar afgestemde, bestuurlijke structuren.

De groene kolom is zich steeds meer bewust van de eigen rol binnen crisismanagement. Met die bewustwording, komen ook de beperkingen van de organisatie van de gemeentelijke kolom naar voren. Het mandaat van de vertegenwoordiging van de gemeentelijke kolom in de persoon van de 'directeur gemeenten' in het model is daarin onduidelijk.

De vorming van het veiligheidsbestuur moet een oplossing van de hierboven beschreven knelpunten betekenen, waarbij het evenwel wenselijk is om armslag te krijgen om het veiligheidsbestuur naar eigen inzicht aan te vullen met partijen die daarbij nodig geacht worden.

Risicobeheersing

Brandweer en GHOR hebben, volgens afspraak in het RBR, het monodisciplinaire beleid ten aanzien van risicobeheersing vastgelegd in de organisatieplannen. De politie en de gemeenten hebben dit nog niet gedaan.

De koers voor 2006 en verder is in overeenstemming met wat in het RBR is afgesproken.

Operationeel zorgniveau / operationele voorbereiding

In 2005 is een goede start gemaakt met het oplossen van de hiaten benoemd in het RBR. Enige achterstand is opgelopen als gevolg van het niet op tijd beschikbaar komen van financiële middelen, maar met de koers voor 2006 en verder worden de hiaten conform de afspraken in het RBR opgelost.

Kwaliteitstoetsing en borging

Hoewel daartoe de nodige acties in gang zijn gezet door o.a. de GHOR en de brandweer, is begin 2006 nog geen sprake van een duidelijke kwaliteitsborging per discipline, hoewel de nodige acties daartoe in gang zijn gezet door o.a. de GHOR en de brandweer. Het is onduidelijk wie het initiatief neemt voor het ontwikkelen van een multidisciplinair kwaliteitszorgsysteem dat voor 1 januari 2008 gereed moet zijn.

Risico- en crisiscommunicatie

Er is op het gebied van risico- en crisiscommunicatie veel gerealiseerd en met de vaststelling van het plan van aanpak risicocommunicatie is voldaan aan de afspraken in het RBR voor 2005.

Beheer en financiën

Op het terrein van financiën geldt dat zowel monodisciplinair als multidisciplinair onvoldoende inzicht is in de geldstromen met betrekking tot de voorbereiding op de rampenbestrijding.

Zowel monodisciplinair als multidisciplinair wordt niet overal de behoefte gevoeld de geldstromen met betrekking tot de voorbereiding van de rampenbestrijding inzichtelijk te maken.

Samenwerking in een netwerkstructuur op het terrein van het beheer is in 2005 niet gelukt.

Activiteiten en werkgroepen

De afspraken met betrekking tot de planvorming en de activiteiten voor 2005 zijn grotendeels nagekomen. Het gebrek aan capaciteit geldt als voornaamste reden voor het niet nakomen van de geplande afspraken.

Verslag waterschap Noorderzijlvest met betrekking tot de provinciale bestuurlijke rapportage rampenbestrijding

Taak waterschap

De taak van het waterschap is de waterstaatkundige verzorging van zijn gebied, voorzover deze taak niet bij andere publiekrechtelijke lichamen berust.

Volgens artikel 4 van het Reglement voor het waterschap Noorderzijlvest omvat deze taak de zorg voor:

- a. primaire waterkeringen, inhoudende het beheren van de in figuur 7.2.1 aangegeven bestaande zeedijk in het waterschap, alsmede het onderhouden en zonodig verbeteren van deze dijk, met uitzondering van de daarin of daaraan gelegen andere kunstwerken dan coupures met bijbehorende noodwaterkeringen;
- b. de waterhuishouding (waterkwaliteit en -kwantiteit) en
- c. vaarwegen, voorzover deze zorg bij de inwerkingtreding van het reglement bij het waterschap berust.

Voorbereiding op rampenbestrijding

Calamiteitenplan

Bovengenoemde zorg dient door het waterschap ook onder calamiteuze omstandigheden te kunnen worden uitgevoerd. Het waterschap heeft inzake voorbereiding op en optreden bij gevaar een calamiteitenplan opgesteld. Een onderdeel van het calamiteitenplan vormen de calamiteitenbestrijdingsplannen. Deze zijn opgesteld voor extreem waterbezwaar in de boezem, extreem waterbezwaar in de polder, extreme droogte, vorst en dooi, uitval van regelbare kunstwerken en zuiveringstechnische werken en verontreiniging oppervlaktewater.

Het beheersgebied van waterschap Noorderzijlvest ligt in drie veiligheidsregio's: Groningen, Drenthe en Friesland.

Het calamiteitenplan wordt tenminste eenmaal per vier jaar of zoveel vaker als noodzakelijk herzien. De laatste actualisatie dateert van augustus 2005. Reden hiervoor was onder andere het resultaat van de toetsing door de provincie. Het voornemen bestaat om nog dit jaar te starten met een nieuwe actualisatie. Hierbij wordt onder meer de GRIP procedure geïmplementeerd. Tevens zal dan een verdere uitwerking van het toetsingresultaat plaatsvinden.

BOS Hoog Water

In geval van situaties met betrekking tot wateroverlast/overstroming heeft het waterschap de beschikking over een Beslissing Ondersteunend Systeem (BOS) Hoog Water. Met gemeten, actuele en verwachte neerslag in het beheersgebied kunnen automatisch hoogwaterscenario-berekeningen worden uitgevoerd. De resultaten van deze berekeningen bieden de calamiteitenorganisatie van het waterschap ondersteuning bij de uitvoering van zijn taak.

Primaire kering

De primaire kering binnen het beheersgebied van waterschap Noorderzijlvest is onderdeel van de dijkring 6. In opdracht van de provincies Groningen en Friesland en de waterschappen Noorderzijlvest, Hunze en Aa's en wetterskip Fryslân is een model ontwikkeld ten behoeve van overstromingsberekeningen met betrekking tot de primaire kering. De eerste serie berekeningen is uitgevoerd. Ze geven een beeld van de overstromingsgebieden en bijbehorende tijdsspannen bij falen van (een deel van) de primaire kering en kunnen derhalve een goede bijdrage leveren bij de voorbereiding op dit rampscenario. De eindrapportage wordt eind 2006 verwacht.

Oefen(beleids)plan 2006 – 2009

Het waterschap kent reeds vanaf de oprichting (1-01-2000) een calamiteitenorganisatie. Jaarlijks wordt door (een deel van) deze organisatie geoefend. Om meer structuur in het opleiding- en oefentraject te brengen is in 2006 een oefenbeleidsplan, inclusief een oefenprogramma voor de komende 4 jaren opgesteld en bestuurlijk vastgesteld. Het plan is richtinggevend en kaderstellend voor de invulling van de jaarlijkse oefenplannen. Aanvankelijk zijn de oefeningen monodisciplinair, gedurende de looptijd van het beleidsplan zullen ook multidisciplinaire oefeningen (geïnitieerd door het waterschap) gehouden worden. In september 2006 wordt gestart met de uitvoering van het programma.

Met betrekking tot de primaire kering wordt al vanaf 2000 jaarlijks waterschapsbreed geoefend (zowel op het waterschapskantoor als op locatie). Het betreffen hier oefeningen met betrekking tot de stormvloedwachtdienst.

Binnen de regio Groningen wordt op zowel strategisch, tactisch als technisch niveau (milieubescherming) multidisciplinair geoefend, waarbij het waterschap als volwaardig lid meedraait. Buiten de hulpverleningsdiensten nemen hieraan deel de gemeenten, provincie en defensie.

Het waterschap is binnen de regio Groningen op alle niveaus volwaardig lid van de calamiteitenorganisatie.

Groningen, augustus 2006

Commissaris van de Koningin in de
provincie Groningen
De heer J.G.M. Alders
Postbus 610
9700 AP GRONINGEN

Aquapark 5, Veendam
Postbus 195
9640 AD Veendam
Tel (0598) 693 800
Fax (0598) 693 893
www.hunzeenaas.nl

Uw brief	19 juli 2006	Datum	31 augustus 2006
Ons kenmerk	GB 06.4332/06.2618	Behandeld door	Sjoerd Gardien
Onderwerp	bestuurlijke rapportage rampenbestrijding	Doorkiesnummer	0598-693413

Geachte heer Alders,

In uw brief van 19 juli 2006 nodigt u ons waterschap uit verslag te doen van onze taken ten behoeve van de bestuurlijke rapportage rampenbestrijding. Met deze brief geven wij gehoor aan uw verzoek.

Taken Waterschap Hunze en Aa's

Waterschap Hunze en Aa's zorgt in Noordoost-Drenthe en Oost-Groningen voor de juiste hoeveelheid water van goede kwaliteit in sloot en plas, voor de zuivering van afvalwater, voor veilige waterkeringen en toegankelijke vaarwegen. Kortom: alle taken voor het beheer van oppervlaktewater en het ondiepe grondwater.

Vorbereiding op rampenbestrijding

Het waterschap bereid zich zo goed mogelijk voor op de bestrijding van mogelijke rampen. Dit wordt in de praktijk gebracht door:

- *Het hebben en houden van een calamiteitenplan met calamiteiten bestrijdingsplannen.*
Het waterschap heeft een calamiteitenplan, dat ten minste eens in de vier jaar wordt vastgesteld. Onderdeel van dit plan zijn de bestrijdingsplannen waar per soort calamiteit is uitgewerkt welke acties door wie in gang worden gezet. Voor specialistische acties (zoals het inzetten van een bepaald bergingsgebied) worden protocollen opgesteld.
- *Uitwerken van scenario's.*
Vooral voor hoogwatersituatie worden scenario's uitgewerkt. Met het "Beslissing Ondersteunend Systeem" (BOS) hoogwater kan worden doorgerekend wat de effecten op het water zijn van bepaalde maatregelen. Er wordt uitgerekend wat de effecten zijn van zeedijkdoorbraken.

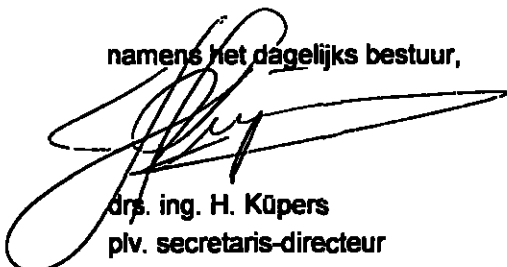
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10

- **Oefenen van werkzaamheden en functioneren van teams tijdens calamiteiten.**
Eind 2006 wordt het Beleidsplan Oefenen vastgesteld. In dit plan is aangegeven welke teams welke vaardigheden moeten hebben of ontwikkelen en hoe dit bereikt gaat worden in een periode van vier jaar.
- **Deelname aan Crisismanagement Groningen en Drenthe.**
Het waterschap is vertegenwoordigd op operationeel- en op beleidsniveau en neemt ook deel aan diverse werkgroepen en overleggen.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

namens het dagelijks bestuur,

drs. ing. H. Küpers
plv. secretaris-directeur

Calamiteitenplannen waterschappen

De toetsing van de calamiteitenplannen van de waterschappen heeft er toe geleid dat deze plannen verdergaand zullen worden afgestemd op het model van samenwerking van de alle bij rampbestrijding betrokken partijen, het Groninger model Crisismanagement.

Voor de waterstaatswerken die in beheer zijn bij de provincie is in 2005 een calamiteitenplan door GS vastgesteld.

Hoofdstuk 2: Samenwerking en afstemming

Sinds 1995 werken diverse organisaties die betrokken zijn bij rampenbestrijding nauw samen: parate diensten, gemeenten, waterschappen, openbaar ministerie en provincie. Deze samenwerking betreft niet alleen de repressie maar ook de planvorming.

Hoofdstuk 3: Provinciale rampbestrijdingsorganisatie

De provinciale organisatie van rampenbestrijding is vastgelegd in een aantal documenten:

- de actuele versie van het provinciaal coördinatieplan crisismanagement, zoals vastgesteld door de commissaris van de koningin, dateert van 25 juni 2005. In dit plan staat tevens opgenomen de participatie van de provincie in het geheel van rampenbestrijding waar het betreft de rijkstaken van de commissaris: informatievoorziening, coördinatie en bijstand.
- in het plan PAC (Provinciaal ActieCentrum) staat beschreven de werking van het interne apparaat voor de gevallen dat de provincie betrokken is bij calamiteiten uit hoofde van een van haar eigen beleidsgebieden. Het hoeft geen betoog dat beide plannen onderling samenhangen en derhalve op elkaar zijn afgestemd.

Hoofdstuk 4: Overige informatie

Twee zaken verdienen uw bijzondere aandacht:

Ontwerp van Wet op de Veiligheidsregio

Het traject van de totstandkoming van een wet op de veiligheidsregio's kent onderhand een dermate lange doorlooptijd in de conceptfase, dat de situatie merkbaar begint te worden dat partijen die taken dreigen kwijt te raken die taken nu reeds laten liggen, terwijl partijen die de taken dienen over te nemen volgens het concept van wet nog niet bereid lijken die nu al ter hand te nemen. Dit leidt onherroepelijk tot 'gaten' in de organisatie als hiervoor niet voldoende bestuurlijke aandacht is. Het leidt tevens tot de conclusie dat het zaak is snel tot een voor alle partijen werkbaar compromis te komen ten aanzien van de knelpunten uit het concept voorstel van wet.

Planvorming vitale sectoren

Zijdelings krijgen wij signalen dat vanuit het ministerie van Binnenlandse Zaken c.a. en/of vakdepartementen vitale sectoren worden aangespoord om planvorming te ontwikkelen op het gebied van terreurbestrijding. Op zich is dat een goede zaak.

Uit de opdrachten vanuit de ministeries voor zover wij daar de hand op hebben kunnen leggen, blijkt evenwel dat in deze planvorming ook de nodige rollen zijn weggelegd voor burgemeesters en in voorkomende gevallen ook voor de commissaris van de Koningin. Vanuit de optiek dat deze functionarissen uit hoofde van het opperbevel dan wel hun intergemeentelijk coördinerende rol taken hebben in deze planvorming is dit ook een logisch fenomeen. Het bevreemdt evenwel dat vrij structureel wordt nagelaten deze functionarissen - burgemeesters en commissarissen - zelfstandig de brieven ter kennis te brengen waarin de sectoren opdracht krijgen tot planvorming. Zo wordt een situatie gecreëerd dat functionarissen taken en verantwoordelijkheden opgedragen krijgen zonder dat zij hiermee bekend zijn. Vanuit het doel dat u met deze planvorming voor ogen heeft is dit een hoogst onwenselijke situatie.

()
()
()
()
()
()
()

Regionaal Beheersplan Rampenbestrijding

Regio Groningen 2005-2009

Bijlage 4

Crisismanagement
Groningen

Een woord van waardering voor alle betrokken partners bij Crisismanagement Groningen die via een multidisciplinair samengestelde werkgroep hun deskundigheid ingebracht hebben bij het opstellen van dit beheersplan rampenbestrijding.

Colofon

Uitgave: Partners Crisismanagement Groningen
Versie: Vastgesteld in de Bestuurscommissie regionale brandweer en GHOR
op 10 december 2004
Vormgeving: Koninklijke van Gorcum b.v. Assen
Fotografie: Koninklijke van Gorcum b.v. Assen
Oplage: 2000
Contactadres: Regionale brandweer Groningen
telefoon (050) 367 47 77

2005
2004
2003
2002
2001
2000

Inhoudsopgave

Samenvatting 2

Inleiding 4

Lijst van afkortingen 7

Hoofdstuk 1 Model Crisismanagement Groningen:
afstemming en bestuurlijke borging 9

Hoofdstuk 2 Risicobeheersing 13

Hoofdstuk 3 Operationeel zorgniveau 17

Hoofdstuk 4 Operationele voorbereiding 21

Hoofdstuk 5 Kwaliteitstoetsing en –borging 25

Hoofdstuk 6 Risico- en crisiscommunicatie 27

Hoofdstuk 7 Beheer en financiën 31

Bijlagen

Bijlage 1 Actualisering model Crisismanagement Groningen: uitwerking 34

Bijlage 2 Versterken Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen 35

Bijlage 3 Aandachtspunten risico- en crisiscommunicatie 36

Bijlage 4 Beheerscyclus voor planvorming en overige activiteiten 37

Bijlage 5 Raming capaciteit t.b.v. beheer Crisismanagement Groningen 38

Bijlage 6 Lijst van relevante documenten 39

Samenvatting

Verbetering van de kwaliteit van de rampenbestrijding in de regio Groningen. Dat is het doel van dit Regionaal Beheersplan Rampenbestrijding (RBR). Hierin staan de bestuurlijke ambities voor de komende vier jaar op het terrein van de multidisciplinaire voorbereiding op de rampenbestrijding en de uitvoering daarvan. De ambities zijn beschreven aan de hand van de schakels van de veiligheidsketen.

Het RBR vloeit voort uit de Wet kwaliteitsbevordering rampenbestrijding (WKR) die in juli 2004 in werking is getreden. Deze wet schrijft met betrekking tot de voorbereiding op de rampenbestrijding meer samenhang voor op inhoudelijk, organisatorisch en bestuurlijk terrein. Daarnaast worden eisen gesteld aan de kwaliteit en de voortgang van de opbouw van de rampenbestrijding. Hiertoe verplicht de WKR de hulpverleningsregio's een multidisciplinair beleidsplan op te stellen, waarin de regio aangeeft wat de stand van zaken is met betrekking tot de voorbereiding op de rampenbestrijding, wat de knelpunten zijn en welke maatregelen de regio de komende vier jaar wil nemen om tot een verbetering van de voorbereiding op de rampenbestrijding te komen.

Het RBR is een belangrijk plan voor de burgemeesters en colleges van B & W, als verantwoordelijken voor de rampenbestrijding, voor de operationele diensten en andere partners binnen Crisismanagement Groningen voor een goede uitvoering van hun werkzaamheden en natuurlijk voor de inwoners van de provincie Groningen, die met dit instrument kunnen rekenen op een nog gedegener aanpak van incidenten.

Het RBR is een 'koepelplan'. Dit houdt in dat in dit plan alle multidisciplinaire beleidsvoornemens en maatregelen voor de voorbereiding op de rampenbestrijding in de regio Groningen voor de periode 2005 – 2009 zijn beschreven. De betrokken partners in Crisismanagement Groningen werken de voornemens vervolgens uit in separate organisatieplannen.

Het *model Crisismanagement Groningen* dateert uit 1995. Actualisatie van dit model, vanuit de wens een meer sturende rol van de besturen van de betrokken partners te realiseren, vormt het vertrekpunt van dit RBR. Daarna komen de onderdelen van de veiligheidsketen aan bod.

De beleidsvoornemens op het terrein van pro-actie en preventie zijn samengevoegd in het hoofdstuk *risicobeheersing*. Het RBR stelt dat multidisciplinair beleid aangaande risicobeheersing 1 januari 2008 vastgesteld dient te zijn.

De onderdelen preparatie, repressie en nazorg zijn samengevoegd in het onderdeel *operationele voorbereiding*. Basis van dit taakveld vormt het *operationeel zorgniveau*, ten aanzien waarvan de bestuurders besluiten voorlopig uit te gaan van de huidige beschikbare hulpverleningscapaciteit. Voor de periode 2009 – 2013 is het voornemen het operationele zorgniveau te verhogen. In de *operationele voorbereiding* constateren de bestuurders een aantal hiaten, o.a. ten aanzien

van de alarmering, het crisisinformatiesysteem en de niveauverschillen tussen betrokken partners in de rampenbestrijding. In het beheersplan worden voorstellen gedaan voor de oplossing van deze hiaten.

Kwaliteitstoetsing en –borging wordt al door diverse betrokken disciplines in de eigen organisatie vormgegeven. De bestuurders achten het daarnaast van belang dat vóór 1 januari 2008 een multidisciplinair kwaliteitstzorgsysteem voor de regio Groningen ontwikkeld is.

Communicatie is een kritische succesfactor in de rampenbestrijding. Dit geldt zowel voor de risicocommunicatie, in de fase dat er van een incident of ramp (nog) geen sprake is, als voor crisiscommunicatie, tijdens en na afloop van een calamiteit. Een multidisciplinair samengestelde werkgroep communicatie rampenbestrijding geeft in de periode 2005 – 2009 verder vorm aan de risico- en crisiscommunicatie in de regio Groningen.

Het RBR eindigt met het hoofdstuk beheer en financiën, waarin geconstateerd wordt dat het van belang is dat de betrokken partners inzichtelijk maken welke geldstromen gemoeid zijn met de multidisciplinaire voorbereiding op de rampenbestrijding.

Inleiding

Veiligheid is een belangrijk maatschappelijk thema. Onder andere door een aantal incidenten is er vanuit de samenleving druk ontstaan op het adequaat vormgeven van het terrein van de openbare veiligheid. Besturen en hulpverleningsdiensten bereiden zich zo goed mogelijk voor op rampsituaties. Een systematische voorbereiding op de rampenbestrijding wordt ook bevorderd met het in werking treden van de Wet kwaliteitsbevordering rampenbestrijding (WKR) in juli 2004, waarbij de gemeentelijke verantwoordelijkheid centraal staat. De wet brengt ook de samenhang in beeld van de planvorming als totaal, waardoor de rampenbestrijding een kwaliteitsimpuls kan krijgen. Verder wordt vastgesteld wie waar verantwoordelijk voor is en waar de taken en bevoegdheden liggen.

Waarom een Regionaal Beheersplan Rampenbestrijding?

De WKR beoogt de kwaliteit van de rampenbestrijding te bevorderen door middel van territoriale afstemming van de betrokken organisaties, het verbeteren van de planmatigheid van de rampenbestrijding en aanscherping van het provinciaal toezicht. Hiertoe zijn de Brandweerwet 1985, de Wet rampen en zware ongevallen (Wrzo) en de Wet geneeskundige hulpverlening bij rampen gewijzigd. De WKR schrijft met betrekking tot de voorbereiding op de rampenbestrijding meer samenhang voor op inhoudelijk, organisatorisch en bestuurlijk terrein. Daarnaast worden eisen gesteld aan de kwaliteit en de voortgang van de opbouw van de rampenbestrijding. Hiertoe verplicht de WKR de hulpverleningsregio's een multidisciplinair beleidsplan op te stellen, waarin de regio aangeeft wat de stand van zaken is met betrekking tot de voorbereiding op de rampenbestrijding, wat de knelpunten zijn en welke maatregelen de regio de komende vier jaar wil nemen om tot een verbetering van de voorbereiding op de rampenbestrijding te komen.

Een en ander resulteert voor de regio Groningen in het voorliggende Regionaal Beheersplan Rampenbestrijding (RBR). Hierin staan de bestuurlijke ambities op het terrein van de multidisciplinaire voorbereiding op en de uitvoering van de rampenbestrijding voor de komende vier jaar. De ambities zijn beschreven aan de hand van de schakels van de veiligheidsketen.

De WKR vraagt een jaarlijkse stand van zaken met betrekking tot de uitvoering van de afspraken uit het RBR, door middel van een bestuurlijke rapportage.

Hoe verhoudt het Regionaal Beheersplan Rampenbestrijding zich tot het Model Crisismanagement Groningen?

In de regio Groningen wordt al sinds 1995 samengewerkt op het terrein van de rampenbestrijding binnen wat we het model Crisismanagement Groningen noemen. Dit samenwerkingsverband van gemeenten, operationele diensten, provincie, waterschappen en het Openbaar Ministerie (OM) biedt dan ook een goed kader voor het in gezamenlijkheid op te stellen RBR.

In de loop van de tijd is gebleken dat de in 1995 ontworpen structuur waarin de bestuurlijke aansturing en borging van afspraken plaatsvindt, enkele onduidelijkheden met zich meebrengt.

Daarom is met het tot stand brengen van het RBR tevens het *model* Crisismanagement Groningen geactualiseerd.

De grondgedachte van Crisismanagement Groningen: "het bewerkstelligen van een optimale hulpverlening in de regio Groningen door een brede samenwerking", is nog steeds actueel en wordt dan ook nadrukkelijk gehandhaafd. Deze *unité de doctrine voor crisismanagement* stelt alle betrokkenen in staat om niet alleen zijn of haar positie maar ook die van andere betrokkenen bij de rampenbestrijding te kennen.

Een beschrijving van de wijze waarop de gemeentebesturen, het bestuur van de provincie en de besturen van de drie waterschappen sturing geven aan Crisismanagement Groningen, treft u in hoofdstuk 1 van dit RBR aan.

Voor wie is het RBR geschreven?

Wie heeft wat aan het RBR? Het antwoord hierop is divers. Zo is het een belangrijk plan voor de burgemeesters, als verantwoordelijken voor de rampenbestrijding; voor de operationele diensten en andere partners binnen Crisismanagement Groningen voor een goede uitvoering van hun werkzaamheden; en natuurlijk voor de inwoners van de provincie Groningen, die met dit instrument kunnen rekenen op een nog gedegener voorbereiding en aanpak van incidenten.

Het bestuur vindt de communicatie over het voorkomen, beperken en bestrijden van rampen van groot belang. Daarom wordt in dit RBR ruim aandacht aan dit onderwerp besteed (hoofdstuk 6).

Wat is de status?

Dit plan beschrijft het voorgenomen beleid in de periode 2005 - 2009. Het biedt een overzicht over het gehele multidisciplinaire terrein van de rampenbestrijding en laat de samenhang en afstemming zien tussen de verschillende partners en processen. Dit geldt zowel voor het voorkomen van rampen, voor de voorbereiding op de rampenbestrijding als voor de rampenbestrijding zelf en de nazorg. Met het vaststellen van het RBR liggen afspraken en voornemens met betrekking tot de rampenbestrijding vast, die de komende vier jaar concreter, zowel in gezamenlijkheid als monodisciplinair, uitgewerkt gaan worden. De politie, brandweer en de geneeskundige hulpverlening zijn gehouden om het bestuurlijke beleidsplan uit te werken in monodisciplinaire organisatieplannen.

Met het RBR geven de verantwoordelijke besturen zichzelf de opdracht de kwaliteit van de rampenbestrijding in de komende vier jaar te verbeteren.

Wie zijn bij de vaststellingsprocedure betrokken?

Alvorens het RBR vast te laten stellen door de Bestuurscommissie regionale brandweer en GHOR¹, is dit besproken in het Regionaal College en het dagelijks bestuur van de waterschappen in hun rol als deelnemer in Crisismanagement Groningen. Bespreking in het college van Gedeputeerde Staten volgt op een later moment.

Wie houdt toezicht op de uitvoering van het beheersplan?

Het toezicht op het beheersplan is bij de provincie gelegd. Alle plannen moeten hier worden getoetst en de provincie kan wijzigingen aanbrengen als de plannen niet aan de vastgestelde criteria voldoen. Jaarlijks moet de regionale brandweer een bestuurlijke rapportage over de planvorming aan Gedeputeerde Staten en de Commisaris van de Koningin sturen, die op haar resp. zijn beurt de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) weer één keer per jaar moet rapporteren. De minister doet dat eens in de vier jaar aan de Tweede Kamer. Eén keer in de vier jaar wordt daarnaast de concrete voorbereiding op de rampenbestrijding als totaal doorgelicht door de Inspectie Openbare Orde en Veiligheid (IOOV) van het ministerie van BZK, samen met andere rijksinspecties.

1 GHOR is Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen

Leeswijzer

Na de inleiding treft u in het plan de volgende hoofdstukken aan:

Hoofdstuk 1:	Model Crisismanagement Groningen: afstemming en bestuurlijke borging
Hoofdstuk 2:	Risicobeheersing
Hoofdstuk 3:	Operationeel zorgniveau
Hoofdstuk 4:	Operationele voorbereiding
Hoofdstuk 5:	Kwaliteitstoetsing en –borging
Hoofdstuk 6:	Risico- en crisiscommunicatie
Hoofdstuk 7:	Beheer en financiën

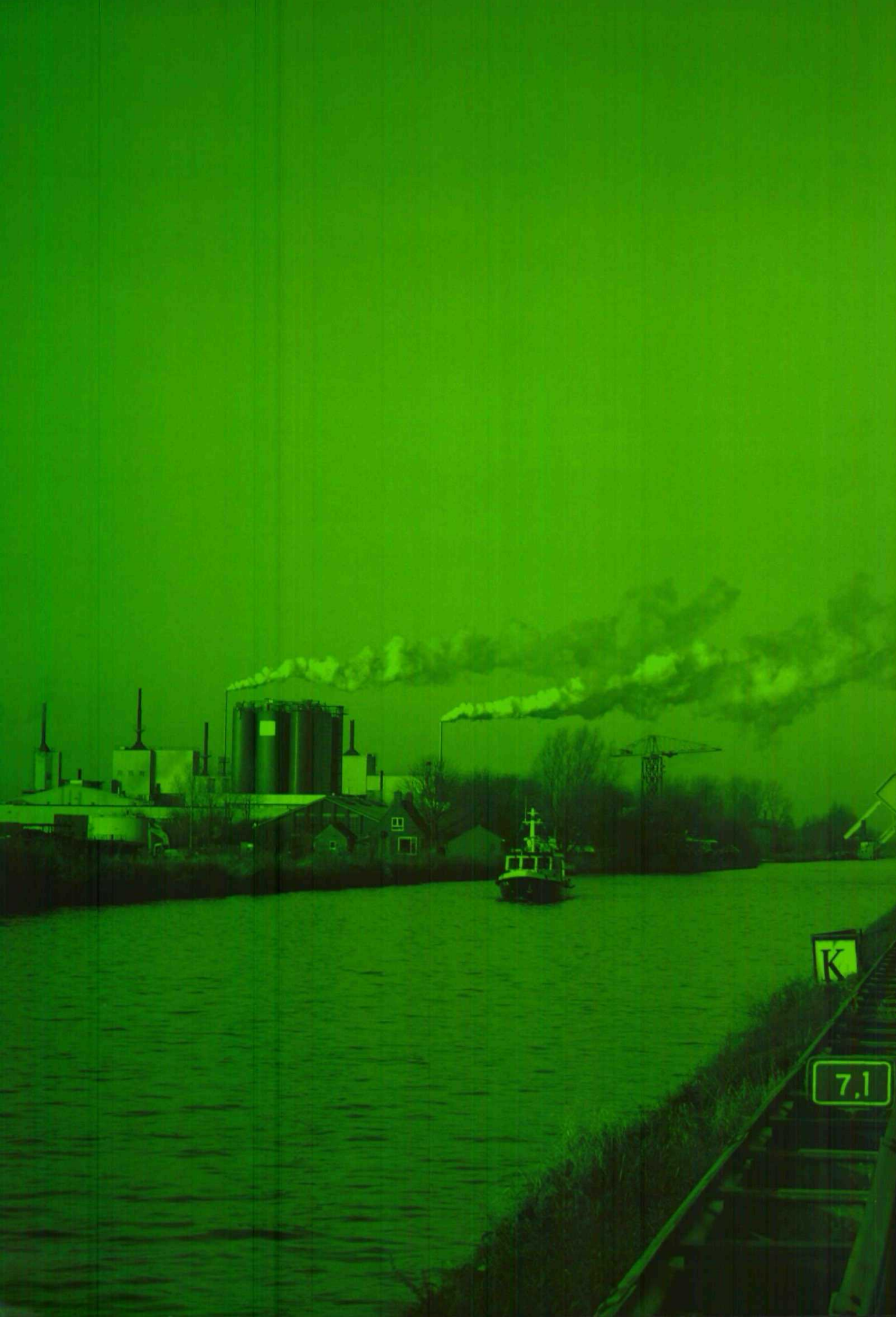
Elk hoofdstuk is volgens een zelfde stramien opgesteld. Naast een omschrijving van wat het onderwerp inhoudt, wordt de huidige situatie, de koers (wat zijn we van plan), de voorstellen voor de uitwerking van die koers (wie doet wat en wanneer) en de mogelijke personele en financiële consequenties daarvan, beschreven.

Getracht is elk hoofdstuk zo compact mogelijk neer te zetten. Dit houdt in dat bij het RBR een aantal bijlagen is gevoegd die een nadere toelichting of verduidelijking geven van hetgeen in de hoofdstukken beschreven staat.

Een lijst met relevante documenten is opgenomen in bijlage 6.

Lijst van afkortingen

BIR	Besluit Informatie inzake Rampen en zware ongevallen
BZK	Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
CdK	Commissaris der Koningin
CoRT	Commando Rampterrein
CTPI	Coördinatie Team Plaats Incident
GBT	Gemeentelijk BeleidsTeam (voorheen: BT, Beleidsteam)
GCC	Gemeentelijk Coördinatie Centrum (voorheen: GAC, Gemeentelijk Actie Centrum)
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
GRIP	Gecoördineerde Regionale IncidentenbestrijdingsProcedure
GS	Gedeputeerde Staten
H & OG	Hulpverlening en Openbare Gezondheidszorg (gemeenschappelijke regeling tussen de 25 gemeenten in de provincie Groningen)
HVD	Hulpverleningsdienst Groningen
IAC	Informatie- en Advies Centrum
INK	Instituut Nederlandse Kwaliteit
IOOV	Inspectie Openbare Orde en Veiligheid
OM	Openbaar Ministerie
RAV	Regionale Ambulance Voorziening
RBR	Regionaal Beheersplan Rampenbestrijding
RBT	Regionaal BeleidsTeam (voorheen: RCBT, Regionaal Coördinerend Beleidsteam)
ROT	Regionaal Operationeel Team (voorheen: OT, Operationeel Team)
RTV Noord	Radio en TV Noord
WKR	Wet kwaliteitsbevordering rampenbestrijding
Wrzo	Wet rampen en zware ongevallen
VWS	Volksgezondheid, Welzijn en Sport

1 Model Crisismanagement Groningen: afstemming en bestuurlijke borging

1.1 Inleiding

In 1995 is het model Crisismanagement Groningen geïntroduceerd. Destijds lag de nadruk op de preparatieve voorbereiding op de rampenbestrijding en op het repressief optreden. De laatste jaren is ook binnen crisismanagement de samenhang tussen de onderdelen van de totale veiligheidsketen (pro-actie, preventie, preparatie, repressie en nazorg) steeds belangrijker geworden. Daarnaast voldoet de in 1995 ontworpen structuur waarin de bestuurlijke aansturing en borging van afspraken plaatsvindt, niet meer. Een heroriëntatie op het model Crisismanagement Groningen is dan ook gewenst. Dit wordt mede onderschreven door evaluaties van incidenten van de afgelopen jaren.

1.2 Huidige situatie

De grondgedachten van het model Crisismanagement Groningen zijn in 1995 als volgt geformuleerd:

1. Een incident kan uitgroeien tot een ernstige calamiteit, een ramp of zelfs een crisis. Crisismanagement dient in staat te zijn om steeds adequaat op gebeurtenissen in te spelen, c.q. voorzienbare situaties vóór te blijven. Dit geldt zowel voor zaken die zich in de uitvoering voordoen als voor zaken die vragen om beleidsbeslissingen. Daarom dient een beschrijving van crisismanagement reeds te beginnen vanaf het moment dat de inzet van twee of meer disciplines aan de orde is. Alleen spreken van rampenbestrijding is onvoldoende.
2. Ieder incident kent in feite een zelfde systematiek in aanpak en benadering; alleen de omvang is in de opschaling een variabele factor. Dit heeft voor het crisismanagement het gevolg dat steeds sprake dient te zijn van een eenduidige

benadering. De opzet van crisismanagement dient zodanig te zijn dat eenduidig wordt ingespeeld op zowel situaties waarin sprake is van volgtijdigheid (een brand die escaleert) als van gelijktijdigheid (een vliegtuig dat neerstort op een woonwijk).

3. Zowel bestuurlijk als uitvoerend ligt de basis van de rampenbestrijding bij de gemeenten. De wet legt een eenhoofdige bestuurlijke besluitvorming in handen van de burgemeester om situaties te kunnen beheersen. Daartoe staat hem of haar een gemeentelijke crisisstaf ter beschikking. Hier wordt het beleid vastgesteld, van hieruit vindt de operationele leiding plaats en van hieruit wordt de uitvoering gecoördineerd. Hoe ver wordt opgeschaald en hoe groot zo'n staf moet zijn, zijn zaken die de burgemeester bepaalt.

1.3 Koers

Actualisatie van het model Crisismanagement Groningen is gewenst ten aanzien van de volgende onderdelen:

- de derde grondgedachte (zie huidige situatie);
- de bestuurlijke afstemming en borging (gemeenten, provincie, waterschappen);
- de overlegstructuren (bestuur, portefeuillehouders en -beheerders).

De wetswijzigingen als gevolg van de Wet kwaliteitsbevordering rampenbestrijding zijn verwerkt in de actualisatie van het model Crisismanagement Groningen.

1.4 Uitwerking

1.4.1 Grondgedachten model Crisismanagement Groningen

De eerste twee grondgedachten, zoals geformuleerd in 1995 (zie huidige situatie) blijven in het geactualiseerde model ongewijzigd. De derde grondgedachte wordt nu als volgt geformuleerd:

Bij zowel de rampenbestrijding zelf als de voorbereiding daarop is bestuurlijke aansturing van belang.

De burgemeester is op basis van de wet als operabevelhebber bestuurlijk verantwoordelijk voor de rampenbestrijding.

Voor de voorbereiding op rampen en calamiteiten geldt dat, gegeven het multidisciplinaire karakter hiervan, de besturen van alle betrokken partners bij Crisismanagement Groningen gezamenlijk verantwoordelijkheid en zeggenschap dragen. Het gaat hier om de gemeentebesturen van de 25 Groningse gemeenten, het bestuur van de provincie en de besturen van de drie waterschappen.

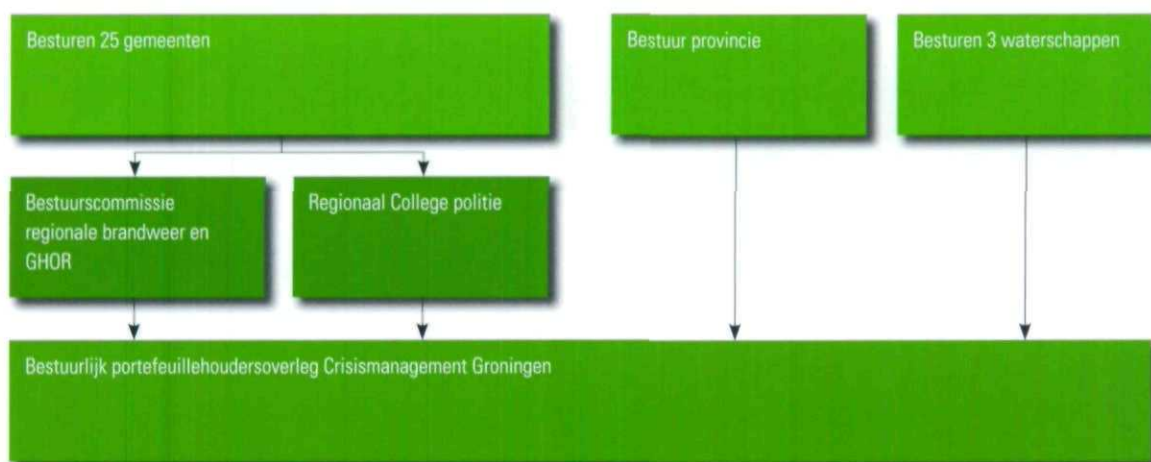
1.4.2 Bestuurlijke afstemming en borging

Hoofdgedachte van het nieuwe model is dat in de geactualiseerde versie opdrachten vanuit het bestuur leidend zijn voor de activiteiten die binnen het model

Dit bestuurlijk overleg wordt voorgezeten door de portefeuillehouder Crisismanagement Groningen.

De portefeuillehouders zetten middels het *Directeurenoverleg* opdrachten in de eigen organisatie uit. Dit Directeurenoverleg koppelt vervolgens de voortgang van de monodisciplinaire uitwerking van de multidisciplinaire afspraken terug aan het Bestuurlijk portefeuillesoverleg.

Een uitwerking van de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van het *Bestuurlijk portefeuillesoverleg* en het daaronder functionerende *ambtelijk overleg ofwel Directeurenoverleg Crisisma-*

Figuur 1: Voorstel afstemming en bestuurlijke borging

worden uitgevoerd op ambtelijk niveau. Dit vraagt een meer sturende rol van de besturen van de betrokken partners. De nieuwe opzet van de afstemming betekent een meer directe vorm van sturing.

Het overleg op bestuurlijk niveau wordt gevormd door:

- de gemeentebesturen (25 gemeenten), vertegenwoordigd door de Bestuurscommissie regionale brandweer en GHOR en het Regionaal College van de politie (namens deze: twee leden van de Bestuurscommissie regionale brandweer en GHOR, één namens het Regionaal College en de portefeuillehouder Crisismanagement Groningen);
- het bestuur van de provincie (namens deze: de Commissaris van de Koningin);
- de besturen van de drie waterschappen (namens deze: één der dijkgraven).

agement Groningen (overleg van diensthoofden van brandweer, politie, GHOR, gemeenten, provincie en waterschappen), treft u aan in bijlage 1.

1.4.3 Ambtelijke afstemming en borging

Elke betrokken discipline in het model Crisismanagement Groningen is zelf verantwoordelijk voor de uitwerking, het beheer, de borging en de uitvoering van haar aandeel in Crisismanagement Groningen. Middels activiteitenplannen worden afspraken gemaakt over de te leveren inspanningsverplichting per discipline. Deze plannen worden opgesteld door de afdeling Crisismanagement van de regionale brandweer Groningen, onder verantwoordelijkheid van het Directeurenoverleg, en vastgesteld door het Bestuurlijk portefeuillesoverleg (zie bijlage 1). De deelnemers zorgen voor terugkoppeling naar de besturen van de betrokken disciplines.

1.5 Consequenties

Financiering

De betrokken partners in het Model Crisismanagement Groningen werken de financiering van multidisciplinaire activiteiten nader uit. Daarbij worden afspraken gemaakt over de te hanteren verdeelsleutel. Hoofdstuk 7 van het RBR (Beheer en financiën) gaat hier nader op in.

2 Risicobeheersing

2.1 Inleiding

Uitgangspunt binnen het veiligheidsbeleid is de *veiligheidsketen*. In deze keten worden de volgende vijf schakels onderscheiden: pro-actie, preventie, preparatie, repressie en nazorg. Pro-actie is het wegnemen van structurele oorzaken van onveiligheid en het voorkomen van het ontstaan ervan. Preventie is de zorg voor het voorkomen van onveiligheid (directe oorzaken) en het zoveel mogelijk beperken en beheersen van inbreuken op de veiligheid, indien die inbreuken zouden optreden.

- de mate waarin ongevallen worden voorkomen;
- de mate waarin de gevolgen van een ongeval worden beperkt, bijvoorbeeld door de ruimtelijke scheiding tussen de risicobron en personen die zich in de omgeving bevinden;
- de mate waarin ongevallen worden beheerst door voldoende mogelijkheden van zelfredzaamheid en hulpverlening;
- de mate waarin het resterende risico is vastgesteld, bestuurlijk geaccepteerd en gecommuniceerd met de bevolking (dit wordt nader uitgewerkt in hoofdstuk 6: Risico- en crisiscommunicatie).

Vervolgens wordt op grond hiervan een mix van beleidsmaatregelen geformuleerd; dit noemen we de risicobeidsmix. Een multidisciplinaire aanpak staat hierbij centraal.

2.2 Huidige situatie

Zowel de gemeenten, de provincie als de waterschappen hebben beleid geformuleerd op het gebied

Figuur 2: De schakels van de veiligheidsketen

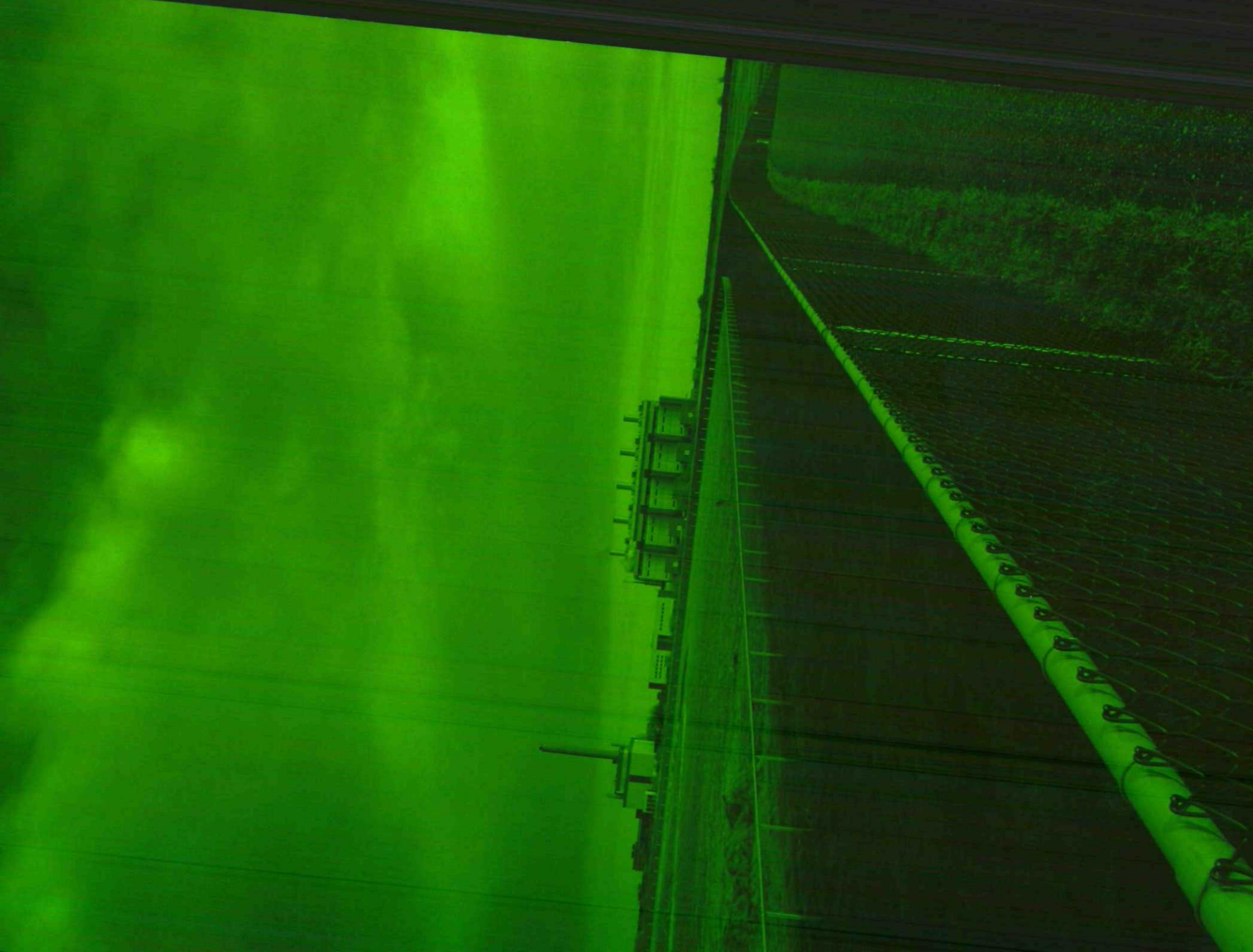
In onze regio zijn de schakels pro-actie en preventie ondergebracht bij het taakveld risicobeheersing. Pro-actie en preventie zijn primair een gemeentelijke verantwoordelijkheid, waarbij multidisciplinaire samenwerking binnen de regionale kaders evenwel van belang is.

De schakel preparatie (de voorbereiding op repressie en nazorg) is ondergebracht binnen het taakveld operationele voorbereiding en wordt in de hoofdstukken 3 en 4 behandeld.

Inspanningen op het terrein van risicobeheersing, dat wil zeggen aan de voorkant van de veiligheidsketen, dragen in belangrijke mate bij aan een verhoging van het veiligheidsniveau in de regio. Daartoe dient eerst het huidige veiligheidsniveau te worden vastgesteld aan de hand van de volgende criteria:

van risicobeheersing. Uitvoering van het besluit Risico's zware ongevallen '99 vereist van bepaalde overheden en diensten dat zij hun inspanningen op het gebied van risico-inventarisatie, toezicht op bedrijven met gevaarlijke stoffen en beperking van de gevolgen van een eventueel ongeval, op elkaar afstemmen. Brandweer, arbeidsinspectie, politie, GHOR, gemeenten en provincie verrichten noodzakelijke taken in de uitvoering van extern veiligheidsbeleid, als onderdeel van risicobeheersing. Meer recent en mede naar aanleiding van de calamiteiten in Enschede en Volendam hebben ruimtelijke ordeningsaspecten en hun bijdrage aan de zorg voor een veilige omgeving een meer centrale positie in het beleid gekregen. De provincie stimuleert het onderwerp veiligheid door ontwikkeling van de digi-

3 Operationeel zorgniveau

zorgniveau vast. Hieronder verstaan we de totale beschikbare en geoefende hulpverleningscapaciteit in de regio, die ingezet kan worden bij rampen en crises. Vervolgens is dit de grondslag voor verdere planvorming en de wijze waarop betrokken diensten functioneren en afstemming zoeken met elkaar. Aan de hand van evaluaties van oefeningen en het optreden tijdens incidenten kunnen de plannen bijgesteld worden. Het voortdurend actualiseren van de risicoanalyse maakt de cyclus rond.

3.1 Inleiding

De capaciteit en kwaliteit van de rampenbestrijding werden tot voor kort bepaald door de omvang en het inwonertal van het verzorgingsgebied van de gemeenten. Dit gold zowel voor de brandweer, de politie als de geneeskundige organisatie. De laatste jaren heeft een omslag in het denken hierover plaatsgevonden. Inmiddels gaan we uit van het risicoprofiel van het verzorgingsgebied. Op basis van een inventarisatie en analyse van risico's komt het risicoprofiel van de regio tot stand. Zo worden de aard, omvang en effecten van risico's in kaart gebracht. Het gaat hierbij om risico's met betrekking tot instellingen, bedrijven, vervoer, evenementen, nutsvoorzieningen en incidenten van buitenaf. De inventarisatie van de risico's is opgenomen in de digitale risicokaart Groningen.

Cyclus voorbereiding rampenbestrijding

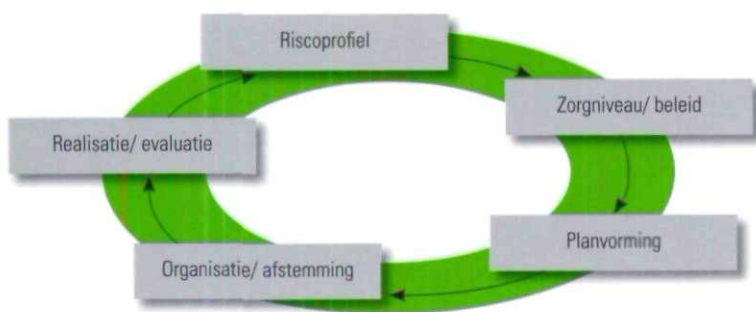
De cyclus van de voorbereiding op de rampenbestrijding kan als volgt schematisch in beeld worden gebracht:

Aan de basis van deze cyclus staat het opmaken van het risicoprofiel. Aan de hand van dit risicoprofiel wordt de hulpbehoefte in de regio vastgesteld. Op grond hiervan stellen de bestuurders het operationele

3.2 Huidige situatie

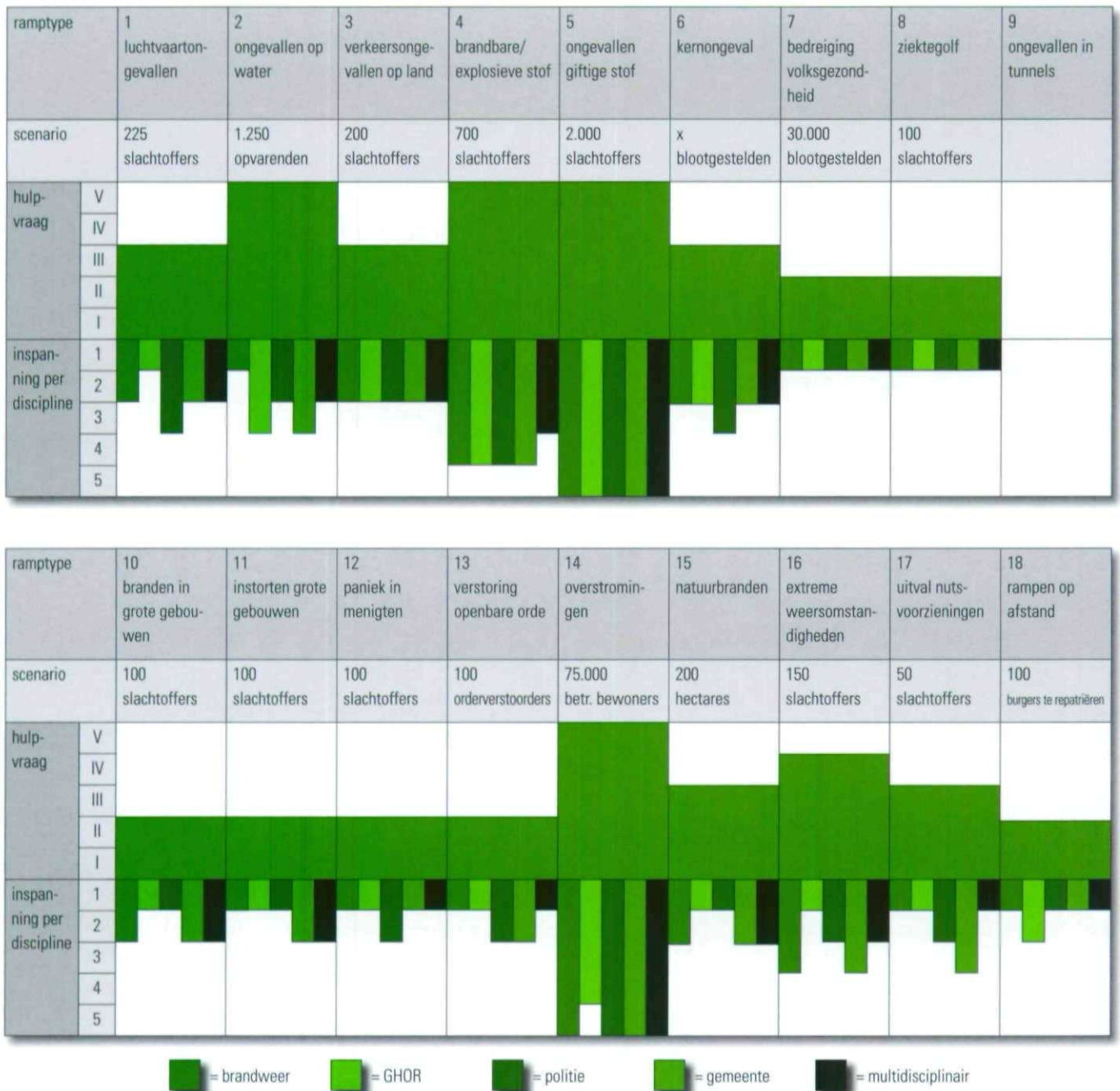
In het rapport Regionale Maatramp Groningen² is een achttiental ramptypes beschreven die in onze regio kunnen voorkomen. Binnen een ramptype worden verschillende groottes (met een in omvang verschillende hulpvraag) onderscheiden. De omvang kan variëren van de klasse I tot en met V.

Vervolgens is aan de hand van de omvang van de ramp de hulpbehoefte, uitgesplitst naar hulpverlenende instantie (brandweer, politie, GHOR, gemeente), in kaart gebracht. Per discipline wordt, eveneens aan de hand van de omvang van de ramp, aangegeven op welk niveau (1 t/m 5) hulp geboden moet worden. Dit niveau correspondeert vervolgens met de te leveren hulpverleningscapaciteit. Het spreekt voor zich dat niet iedere discipline bij een bepaald ramptype hetzelfde niveau van hulp hoeft te bieden. Zo zal bij een grote brand de omvang van het hulpaanbod van de brandweer hoger liggen dan de omvang van het hulpaanbod van bijvoorbeeld de politie of de GHOR. De benodigde *hulpverleningscapaciteit* is beschreven in het rapport Operationele Prestaties regio Groningen³.

Figuur 3: Cyclus voorbereiding rampenbestrijding

2 Maart 2001 Bestuurscommissie regionale brandweer Groningen
3 Juni 2002 Bestuurscommissie regionale brandweer Groningen

Figuur 4: Scenario's voor mogelijke ramptypen in de regio Groningen

Operationeel zorgniveau

De burgemeesters hebben aangegeven wat betreft de hulpverleningscapaciteit voorlopig uit te willen gaan van het huidige niveau⁴. Dit niveau is gebaseerd op het dagelijkse zorgniveau. Geconstateerd is echter dat in dit huidige niveau kwalitatief en kwantitatief een aantal hiaten zit.

Deze hiaten zijn:

- het deelproces alarmering;
- bijstandregeling buurregio's;
- crisisinformatiesysteem;

- onvoldoende uitwerking van de deelprocessen in relatie met giftige stoffen;
- niet op hetzelfde niveau functioneren van alle partners in de rampenbestrijding;
- onvoldoende uitwerking van multidisciplinair oefenen.

3.3 Koers

Voor het bestrijden van grootschalige incidenten en rampen is het dagelijkse zorgniveau een minimale

⁴ Dit is het niveau op het moment van vaststelling van het Regionaal Beheersplan Rampenbestrijding.

variant. Uit pragmatische overwegingen wordt niet gekozen voor het uitbreiden van de bestaande hulpverleningscapaciteit tot het niveau dat nodig is om alle ramptypen te kunnen bestrijden.

In hoofdstuk 4 zijn de hiaten zoals die gesignaleerd zijn in het huidige niveau van de hulpverleningscapaciteit, inzichtelijk gemaakt. Daar waar mogelijk wordt de komende vier jaar geïnvesteerd in het oplossen van deze hiaten.

In de jaarlijkse bestuurlijke rapportages wordt de stand van zaken geïnventariseerd. Aan het eind van de lopende periode van het RBR (2008) wordt onderzocht welk niveau voor de periode 2009 – 2013 wenselijk is.

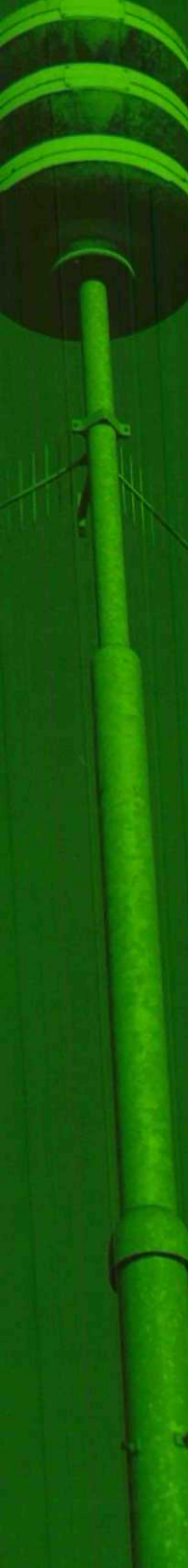
3.4 Uitwerking

Voor de uitwerking van het operationele zorgniveau wordt verwezen naar hoofdstuk 4: Operationele voorbereiding.

3.5 Consequenties

Het uitgangspunt om vooralsnog de komende vier jaar te kiezen voor het huidige niveau van de hulpverleningscapaciteit betekent dat het oplossen van de hiaten prioriteit krijgt. De personele en financiële consequenties hiervan worden in hoofdstuk 4 toegelicht.

Over de gemaakte keuzes en de consequenties daarvan zal uitgebreid worden gecommuniceerd. Hoofdstuk 6 over risico- en crisiscommunicatie gaat hier nader op in.

4 Operationele voorbereiding

4.1 Inleiding

In het vorige hoofdstuk is ervoor gekozen voorlopig uit te gaan van de huidige hulpverleningscapaciteit voor de rampenbestrijding en de zes daarin geconstateerde hiaten op te lossen. Deze worden in dit hoofdstuk uitgewerkt.

Los hiervan schrijft de WKR voor dat de planvorming, mono- en multidisciplinair, verbeterd dient te worden. Voorstellen voor de multidisciplinaire kant van de planvorming worden daarom eveneens in dit hoofdstuk beschreven.

Het oplossen van de hiaten en de verbeterde planvorming bestrijken het terrein van de preparatie, als voorbereiding op de repressie en de nazorg in geval van een calamiteit.

4.2 Huidige situatie

4.2.1 Planvorming

Rampenplan

In 1997 is in alle Groningse gemeenten het raamplan Crisismanagement Groningen, met daarin opgenomen het gemeentelijk rampenplan, vastgesteld. In december 2003 is dit plan, met een paar kleine aanpassingen, opnieuw in alle gemeenten vastgesteld. Het betreft een multidisciplinair plan waarin de samenwerking is geregeld tussen alle betrokken instanties: gemeenten, brandweer, GHOR, politie, provincie, waterschappen en openbaar ministerie. De uit het raamplan voortvloeiende plannen voor RCBT, BT, OT en CTPI* zijn eveneens beschreven.

De deelprocessen van Crisismanagement Groningen zijn inmiddels uitgewerkt in draaiboeken.

Rampbestrijdingsplannen

In 2002 is in de regio Groningen een model voor de rampbestrijdingsplannen vastgesteld. Inmiddels is het grootste deel van de wettelijk verplichte rampbestrijdingsplannen gemaakt. Voor het vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg, het water en het spoor en voor LPG zijn de raamplannen deels beschreven. Deze raamplannen zijn een bijzondere vorm van een rampbestrijdingsplan. Voor een aantal bedrijven die vallen in de lichte categorie van de Wet rampen en zware ongevallen zijn eveneens rampbestrijdingsplannen gemaakt, ofschoon hiertoe geen wettelijke verplichting is.

4.2.2 Hiaten

Alarmering

Het deelproces "alarmeren van bestuur en uitvoerenden" is nog onvoldoende uitgewerkt. Dit geldt met name voor de beginfase van een calamiteit. In dit kader is het van belang dat eind 2004 de gemeenschappelijke meldkamer voor politie, brandweer en ambulancezorg gerealiseerd is en dat vervolgens het radiobediensysteem C2000 wordt ingevoerd.

Bijstand

Monodisciplinair hebben de operationele diensten bijstandafspraken met de regio's Friesland en Drenthe. Voor de gemeentelijke taken binnen de rampenbestrijding zijn dergelijke afspraken nog niet gemaakt. Multidisciplinaire afspraken en afspraken met Duitsland in het kader van rampenbestrijding zijn nog niet gerealiseerd.

Crisisinformatiesysteem

De informatievoorziening binnen de rampenbestrijdingsorganisatie in de regio Groningen is een knelpunt. Dit knelpunt manifesteert zich niet alleen in het ontbreken van een multidisciplinair en integraal informatiebeleid, maar ook in het ontbreken van een digitaal netwerk en de vereiste toepassing voor de (voorbereiding op de) rampenbestrijding. Zonder deze netwerktoepassingen is het moeilijk bij calamiteiten tijdig over de juiste informatie te beschikken voor de diverse niveaus en op de betrokken locaties (CTPI, CoRT, GCC, ROT, GBT, RBT en overige actiecentra). In 2002 is een voorstel voor een crisisinformatiesysteem gepresenteerd. Dit heeft nog niet tot besluitvorming over de implementatie geleid. Ondertussen

* In 2005 zal de terminologie binnen Crisismanagement Groningen als volgt worden aangepast: RCBT → RBT, BT → GBT, OT → ROT, GAC → GCC, daarnaast wordt een CoRT en een CTPI onderscheiden.

2005-2009

staat de ontwikkeling van de techniek niet stil, zo is inmiddels het Gemeenschappelijk Meldkamer Systeem (GMS) ingevoerd in de meldkamers.

Op hetzelfde niveau brengen van partners

Op dit moment blijft de GHOR op een aantal punten achter bij de overige partners, waaronder het regelen van een aantal piketfunctionarissen, het uitwerken van operationele plannen, het opleiden van medewerkers en het maken van afspraken met de ketenpartners. Voor een nadere uitwerking hiervan verwijzen wij naar bijlage 2. Met de versterking van de GHOR wordt de kwaliteit van de gehele rampenbestrijding verbeterd.

Versterking deelprocessen in relatie met giftige stoffen

De brandweer beschikt op dit moment alleen over de mogelijkheid tot ontsmetting van de eigen eenheden. Voor de deelprocessen 'Ontsmetten van mens en dier' en 'Ontsmetten van voertuigen en infrastructuur' is op dit moment geen materieel beschikbaar, ook niet interregionaal.

Opleiden en oefenen

Monodisciplinair zijn alle diensten zelf verantwoordelijk voor de geoefendheid en het opleiden van hun eigen organisatie. In het eigen organisatieplan geven zij aan hoe zij hier invulling aan geven.

In 2004 is het multidisciplinair oefenbeleidsplan vastgesteld. In 2005 zal het multidisciplinair opleidingsbeleidsplan voor de komende jaren aan de orde komen.

4.3 Koers

Investeren in de voorbereiding van de rampenbestrijding draagt in hoge mate bij aan de kwaliteit van de daadwerkelijke bestrijding van een calamiteit. Enerzijds wordt ingezet op de verbetering van de planvorming en anderzijds wordt ingezet op het oplossen van de geconstateerde hiaten binnen de huidige hulpverleningscapaciteit.

4.4 Uitwerking

4.4.1 Planvorming

Rampenplan

De herziening van het model voor het gemeentelijk rampenplan was eind 2004 gereed en aan de Bestuurs-

commissie regionale brandweer en GHOR ter vaststelling aangeboden. Dit model vervangt het in paragraaf 4.2.1. genoemde raamplan Crisismanagement Groningen. Lokale uitwerking en vaststelling vindt in 2005 plaats. De uit het rampenplan voortvloeiende plannen en de bij de deelprocessen behorende draaiboeken worden geactualiseerd in 2005.

Met de herziening van het model voor het gemeentelijk rampenplan wordt aangesloten bij de landelijke opschalingsprocedure Gecoördineerde Regionale IncidentbestrijdingsProcedure (GRIP).

Daar ook de ons omliggende regio's voor deze wijze van opschaling hebben gekozen kan, in geval van bijstand, op een eenduidige manier worden samengewerkt.

Rampbestrijdingsplannen

De bestaande rampbestrijdingsplannen zijn, operationeel gezien, niet het meest geëigende instrument voor het *daadwerkelijk* bestrijden van calamiteiten en rampen. Hiervoor dienen de rampbestrijdingsplannen uitgewerkt te worden in operationele procedures die daarna ook geoefend moeten worden.

In het kader van het project "Calamiteiten Aanpak 2" wordt aangegeven welke objecten ook in aanmerking komen voor het opstellen van een rampbestrijdingsplan.

4.4.2 Hiaten

Alarmering

Voor een doelmatige en snelle alarmering en opschaling zullen de vorming van de gemeenschappelijke meldkamer Groningen en de invoering van C2000/P2000 (alarmeringssysteem) de nodige oplossingen bieden. In het bijzonder zullen de consequenties van de eerste fase van een calamiteit, het 'golden hour', in beeld worden gebracht. De volgende aspecten verdienen hierbij aandacht:

- verbeteren van het aannemen en inschatten van meldingen en de uitvoering van de opschaling bij grootschalige incidenten;
- verbeteren van de informatievoorziening bij de rampenbestrijding (zie crisisinformatiesysteem);
- verbeteren van de snelheid en de bedrijfszekerheid van de opschaling (techniek);
- de mogelijkheden tot het inschakelen van derden.

Bijstand

Zoals afgesproken in het activiteitenplan Crisismanagement Groningen 2004, zijn met de buurregio's

Drenthe en Friesland afspraken voor bijstand geconcretiseerd, middels het afsluiten van convenanten. Met de deelstaat Niedersachsen (Duitsland) worden in 2005 multidisciplinair afspraken gemaakt. Voor de uitvoering van de gemeentelijke deelprocessen moeten de gemeenten onderling bijstandafspraken maken en daarnaast gezamenlijke afspraken met de omliggende regio's.

Crisisinformatiesysteem

De mogelijkheden en consequenties van een crisisinformatiesysteem moeten worden uitgewerkt door een werkgroep. Deze werkgroep gaat zowel de technische mogelijkheden als de procesmatige kant inzichtelijk maken. Hierbij zullen de financiële consequenties in beeld worden gebracht. Aansluiting wordt gezocht bij landelijke ontwikkelingen. Uiterlijk in 2005 wordt hiertoe een voorstel ter besluitvorming aan de bestuurders gedaan.

Versterking deelprocessen in relatie met giftige stoffen

Het verder ontwikkelen en vormgeven van deze processen kan niet alleen binnen de eigen regio plaatsvinden. Samenwerking met andere regio's is noodzakelijk; wellicht kan ook samengewerkt worden met het bedrijfsleven.

Zodra meer zicht is op de landelijke ontwikkelingen, wordt een separaat voorstel aan de bestuurders gedaan. Om een gedegen uitspraak te kunnen doen over de versterking van de deelprocessen voor dit ramptype, is meer inzicht nodig in andere, bijvoorbeeld minder snel escalerende scenario's. Een afweging ten opzichte van andere hiaten moet gemaakt worden, waarbij het uitgangspunt is dat versterking van het ene hiaat ook rendement oplevert voor de oplossing van andere hiaten.

Op hetzelfde niveau brengen van partners

Bij de beschrijving van de hiaten is aangegeven dat het huidige niveau van hulpverlening van de GHOR een behoorlijk verschil laat zien ten opzichte van de andere partners. De niveaoverschillen en de consequenties hiervan worden dan ook nader uitgewerkt door de GHOR. Uiterlijk in 2005 volgt hiervoor een voorstel ter besluitvorming aan de bestuurders.

Opleiden en oefenen

Het multidisciplinair oefenbeleidsplan is bestuurlijk vastgesteld in december 2004, waarna in 2005 met de uitvoering wordt begonnen. In het multidisciplinaire opleidingsbeleidsplan wordt begin 2005 een omschrij-

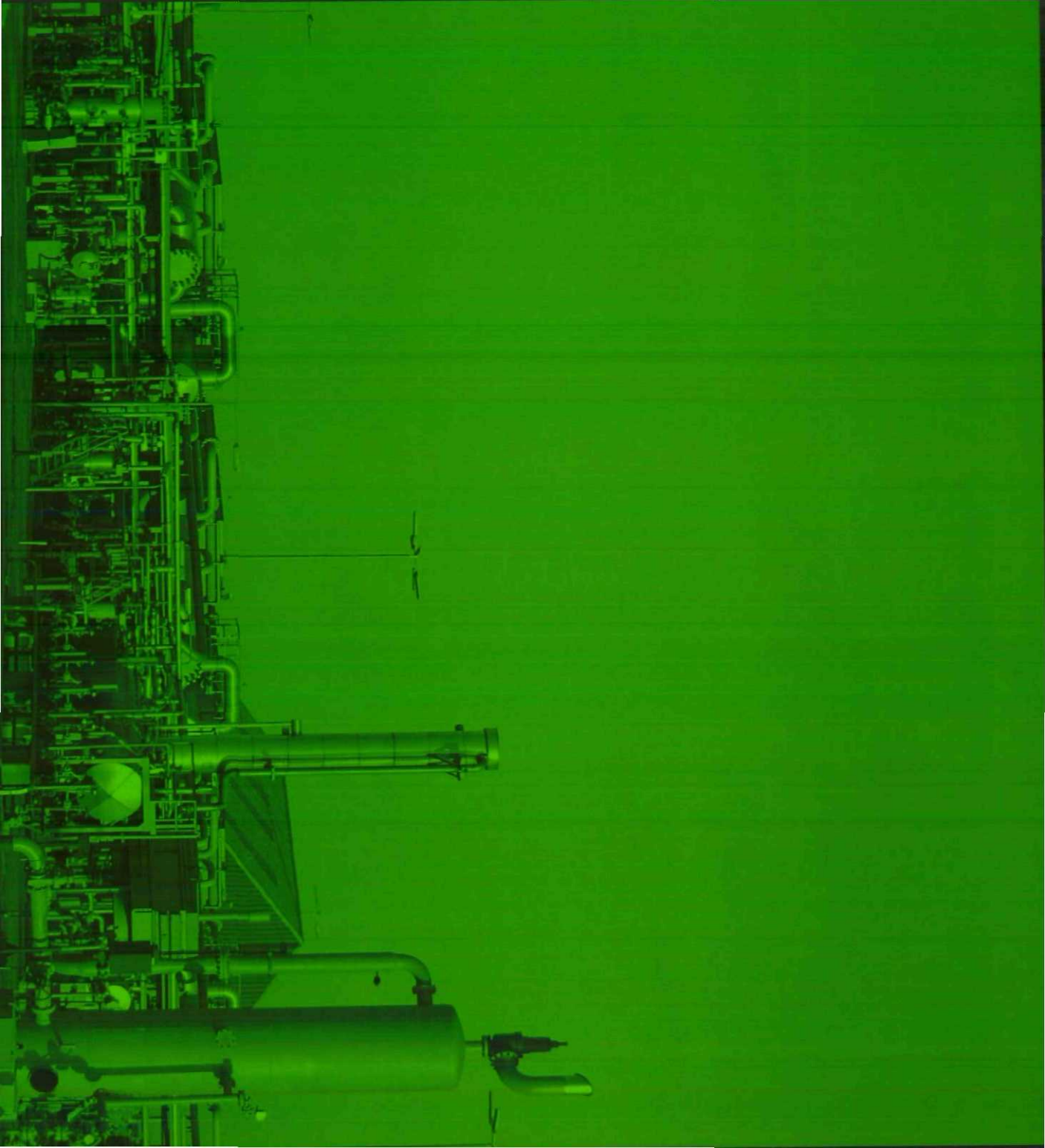
ving gemaakt van alle functies binnen de rampenbestrijdingsorganisatie. Aan de hand hiervan wordt in 2005 een multidisciplinair opleidingsbeleidsplan ter besluitvorming aan de bestuurders voorgelegd.

4.5 Consequenties

De financiële en personele consequenties van de diverse hiaten zijn op dit moment nog niet inzichtelijk te maken. Met name de hiaten alarmering, crisisinformatiesysteem, versterking deelprocessen in relatie met giftige stoffen, het op hetzelfde niveau brengen van de partners, maar ook opleiden en oefenen hebben financiële consequenties. Per afzonderlijk onderdeel worden deze uitgewerkt en ter besluitvorming aan de bestuurders voorgelegd.

In hoofdstuk 7 gaan we in op de consequenties die een zorgvuldig beheer van de plannen meebrengen. Hierbij worden vooral de personele aspecten in beeld gebracht en wordt een voorstel gedaan voor spreiding van de activiteiten over de komende vier jaar, de periode waarop dit RBR betrekking heeft.

5 Kwaliteitstoetsing en –borging

5.1 Inleiding

Overeenkomstig de grondgedachten van het model Crisismanagement Groningen zijn de betrokken besturen, diensten en organisaties afzonderlijk en gezamenlijk aanspreekbaar op de kwaliteit van de rampenbestrijding en de voorbereiding hierop.

In de WKR zijn voorschriften opgenomen voor toetsing van de kwaliteit van de rampenbestrijding.

Het doel van de kwaliteitstoetsing en –borging is:

- bevorderen van de kwaliteit van de rampenbestrijding over de totale veiligheidsketen;
- terugdringen van de vrijblijvendheid binnen de rampenbestrijding en de voorbereiding hierop;
- informeren van politieke verantwoordelijken, zowel op gemeentelijk, provinciaal als landelijk niveau, alsook de bevolking.

Toetsing van de multidisciplinaire kwaliteit, op basis van de WKR, vindt plaats op de volgende wijze:

- aan de wettelijke vereisten door Gedeputeerde Staten;
- aan de wettelijke termijnen door de CdK;
- over de uitvoering middels collegiale visitatie;
- over de voorbereiding door bestuurlijke rapportages;
- op de functionaliteit door de Inspectie Openbare Orde en Veiligheid (IOOV) door middel van een algemene doorlichting.

5.2 Huidige situatie

In de regio wordt monodisciplinair invulling gegeven aan de kwaliteitsborging, vooral op operationeel niveau. Monodisciplinair staan voor alle organisaties instrumenten ter beschikking om te komen tot een effectieve en efficiënte organisatie. Zowel bij de brandweer, GHOR, politie als gemeenten ligt hieraan het

INK-model ten grondslag. Elke discipline werkt met een eigen afgeleid model hiervan. In de komende jaren wordt dit nader uitgewerkt.

Zowel de provincie als de waterschappen werken op dit moment ten aanzien van de rampenbestrijding nog niet met een kwaliteitszorgsysteem.

Het multidisciplinair evalueren van inzetten vindt op dit moment niet op een gestructureerde wijze plaats.

5.3 Koers

Om de kwaliteit van de multidisciplinaire aanpak van de rampenbestrijding te kunnen toetsen, is het noodzakelijk dat we beschikken over een plan voor kwaliteitstoetsing en –borging. Dit samenhangende systeem dient een relatie te hebben met de referentiekaders van de afzonderlijke disciplines. Het gaat hierbij om de kwaliteit van alle schakels van de veiligheidsketen. Met het vormgeven van dit systeem zijn meerdere jaren gemoeid. Het ontwikkelen van kwaliteitsmaatstaven is hierbij een vereiste.

In het systeem voor kwaliteitstoetsing en –borging dient een sjabloon te zijn opgenomen voor mono- en multidisciplinaire evaluatie van grootschalig en bijzonder optreden bij incidenten.

5.4 Uitwerking

Allereerst wordt de kwaliteitsborging per discipline uitgewerkt. Vervolgens komt er een plan van aanpak om één multidisciplinair systeem van kwaliteitsborging te realiseren. Hierbij sluiten wij aan bij het landelijk te ontwikkelen model voor multidisciplinaire kwaliteitsborging. Hierin nemen we ook een evaluatiesystematiek op voor:

- het leren van grootschalig en bijzonder optreden en het stimuleren van een continu verbeterproces;
- het afleggen van verantwoording aan het bevoegd gezag.

5.5 Consequenties

Bij de uitwerking van het multidisciplinaire kwaliteitszorgsysteem worden de personele en financiële consequenties in beeld gebracht.

6 Risico- en crisiscommunicatie

6.1 Inleiding

Communicatie is een kritische succesfactor bij rampenbestrijding. Dit geldt zowel voor risicocommunicatie, in de fase dat er van een incident of ramp (nog) geen sprake is, als voor crisiscommunicatie, tijdens en na afloop van een calamiteit. Als we kijken naar de veiligheidsketen omvat risicocommunicatie de schakels proactie en preventie van het taakveld risicobeheersing. Crisiscommunicatie sluit aan bij de schakels preparatie, repressie en nazorg van het taakveld operationele voorbereiding. Ook de evaluatiefase behoort bij crisiscommunicatie.

De communicatie tussen de verschillende partijen ten tijde van een crisis komt aan de orde bij het crisisinformatiesysteem in paragraaf 4.2.2 en 4.4.2 wordt in dit hoofdstuk verder buiten beschouwing gelaten.

6.1.1 Het belang van communicatie

Vertrouwen is het sleutelwoord bij risico- en crisiscommunicatie. Om het vertrouwen in het handelen van de overheid en de parate diensten te winnen en te behouden is zorgvuldige communicatie van groot belang. 'Zorgvuldig' betekent in de eerste plaats: relevant gezien vanuit de belangen, wensen en de beleving van de inwoners. In de tweede plaats betekent dit dat de informatie niet alleen juist moet zijn, maar ook tijdig, compleet, duidelijk en gemakkelijk verkrijgbaar.

Risicocommunicatie is daarnaast essentieel om begrip te kunnen krijgen voor de afwegingen en de keuzes die bestuurders maken bij de voorbereiding op de rampenbestrijding. Alle risico's willen beheersen, is een onmogelijkheid, niet alleen feitelijk maar ook uit financieel oogpunt. Duidelijke informatie over het gekozen operationele zorgniveau en de afwegingen daarvoor draagt bij aan het accepteren van deze keuzes. Communicatie

kan in die zin helpen om te leren leven met risico's. Verder biedt communicatie de mogelijkheid om inwoners zich bewust te laten worden van hun eigen gedrag: wat kunnen zij zelf doen om narigheid te voorkomen of zelfs te bestrijden? In dit verband kan duidelijk gemaakt worden dat inwoners zelf ook een verantwoordelijkheid hebben om de samenleving zo veilig mogelijk te maken.

In de nazorgfase na een calamiteit kan zorgvuldige communicatie bijdragen aan het herstel van het vertrouwen in de overheid. Tweerichtingsverkeer, onder meer in de vorm van een Informatie- en Advies Centrum (IAC), is dan eens te meer van belang. Verder draagt een grondige en open evaluatie van de rampenbestrijding bij aan een goed begrip achteraf van de mogelijkheden en onmogelijkheden van de inzet van de overheid en de hulpverleners. Een derde onderwerp dat zich al snel na een calamiteit aandient en waarbij communicatie een belangrijke rol speelt is het beantwoorden van de schuldvraag en het afleggen van verantwoording over de gemaakte keuzes en de gevolgde aanpak. Bekend is dat deze fase een geheel eigen dynamiek kent, die om een communicatieaanpak vraagt die toegesneden is op de dan ontstane, actuele situatie en waarvoor van tevoren nauwelijks plannen te maken zijn.

Los van deze overwegingen zijn er diverse wetten en besluiten die het informeren van de bevolking verplicht stellen⁵. Alle redenen dus om de komende vier jaar extra inspanningen te verrichten op dit terrein. Daarbij gaat het niet alleen om het maken van nieuwe plannen, maar ook om het verder uitwerken van bestaande initiatieven.

6.1.2 Visie op risico- en crisiscommunicatie

De visie die als uitgangspunt dient voor het beleid en de uitvoering van risico- en crisiscommunicatie in de regio Groningen, luidt als volgt:

- de gemeente communiceert eerlijk, open en actief (ook over de dingen die de gemeente niet weet of niet kan);
- de gemeente communiceert met respect en met aandacht voor de veiligheidsbeleving van haar inwoners;
- de gemeente zorgt ervoor dat haar informatie begrijpelijk is, afgestemd op verschillende doelgroepen, en gemakkelijk toegankelijk;
- de gemeente gaat zorgvuldig om met de beschikbare informatie, ook als dit ten koste gaat

5 met name: Wet rampen en zware ongevallen (Wrzo), Besluit risico's zware ongevallen (Brzo), Besluit informatie inzake rampen en zware ongevallen (BIR), Besluit rampenbestrijdingsplannen inrichtingen (BRI) en meer in het algemeen: de Wet openbaarheid van bestuur (WOB)

- van de snelheid (onder meer bij informatie over slachtoffers);
- de gemeente streeft in haar communicatie naar een balans tussen zakelijkheid en betrokkenheid en medeleven;
- de gemeente heeft aandacht voor de vragen en opmerkingen van inwoners (tweerichtingsverkeer);
- de gemeente bevordert dat andere betrokkenen, zoals bedrijven, op dezelfde open manier communiceren;
- de communicatie is niet alleen gericht op de rol van de overheid en de operationele diensten, maar ook op de verantwoordelijkheid en zelfredzaamheid van de inwoners.

Aangezien de gemeentelijke verantwoordelijkheid centraal staat bij de rampenbestrijding, is hierboven steeds de gemeente als actor genoemd. In de praktijk geldt dit echter voor alle partners binnen crisismanagement Groningen.

6.2 Huidige situatie

6.2.1 Risicocommunicatie

Risicocommunicatie begint bij de risico-inventarisatie en de risico-analyse. Samen met het bestuurlijk gekozen operationele zorgniveau vormt dit de basis voor de communicatie. Het zogenaamde restrisico, dat niet voorkomen of bestreden kan worden, is hierbij een belangrijk thema.

Met twee communicatiemiddelen is tot nu toe binnen de regio ervaring opgedaan:

- In 2002 is de provinciale risicokaart gepubliceerd, met daarop alle locatiegebonden risico's en gevoelige objecten: www.provinciegroningen.nl/risicokaart/. Deze website kent inmiddels een gestage stroom bezoekers.
- In een aantal gemeenten is inmiddels een folder of krant verschenen over risico's en wat te doen als er een ramp gebeurt, de zogenaamde BIR-folder. Ook de gemeentelijke risicokaart, als onderdeel van de digitale provinciale risicokaart, staat hierin vermeld.

6.2.2 Crisiscommunicatie

Wat betreft de voorbereiding op de rampenbestrijding is op communicatiegebied tot nu toe het volgende gerealiseerd:

- Sinds september 2003 wordt opnieuw aandacht besteed aan de maandelijkse luide beproeving van de sirenes, met als centrale boodschap 'Ga naar binnen, sluit ramen en deuren en zet Radio of TV Noord aan.' Deze campagne wordt zowel op lokaal als op regionaal niveau uitgevoerd, met ondersteuning van het ministerie van BZK.
- Bij de publicatie van rampenplannen, rampbestrijdingsplannen en raamplannen zijn verschillende keren informatiebijeenkomsten gehouden en advertenties in lokale of regionale kranten geplaatst.
- Zowel de Hulpverleningsdienst Groningen (HVD) als Regiopolitie hebben een 24-uurs piketdienst voor voorlichters. Hierdoor kunnen de belangrijkste voorlichtingsfuncties op de plaats incident en bij het Regionaal Operationeel Team (ROT) snel bezet worden. Ook zorgen zij voor opschaling van de sectie voorlichting in het ROT.
- Voor een permanente beschikbaarheid van een voorlichter in het Gemeentelijk Beleidsteam (GBT) is ten behoeve van alle gemeenten eveneens een piketdienst in het leven geroepen. Begin 2005 is deze naar verwachting operationeel. Dit staat overigens los van de regelingen die individuele gemeenten met hun eigen voorlichter(s) getroffen hebben.
- Alle taken die vallen binnen het deelproces voorlichting zijn per functie omschreven in praktische opdrachten.
- Wanneer één of meer sirenes zijn afgegaan zorgt een piketvoorlichter van de HVD direct voor de berichtgeving naar RTV Noord. Dit gebeurt in opdracht van de waarschuwings- en verkenningdienst-deskundige van de brandweer, die gemandateerd is om het sirenenetwerk te bedienen.
- Het convenant tussen RTV Noord als rampenzender en de CdK wordt momenteel geactualiseerd. Begin 2005 staat een eerste oefening met RTV Noord als rampenzender gepland.
- Elk jaar worden oefeningen gehouden met de voorlichters van Regiopolitie, de HVD, de 25 gemeenten en de provincie. Ook de voorlichters van de waterschappen en het OM worden hiervoor uitgenodigd.
- Voor het publieksinformatienummer en het verwanteninformatienummer zijn vaste telefoonnummers beschikbaar bij de HVD. Daarnaast is het mogelijk om gebruik te maken van het landelijke publieksinformatienummer van Post-

bus 51, onderdeel van het ministerie van BZK. Verder wordt een landelijk verwanteninformatie-nummer ontwikkeld bij het ministerie van VWS.

6.3 Koers

Gezien het belang van zorgvuldige communicatie over rampenbestrijding zullen we de komende vier jaren diverse inspanningen op dit terrein verrichten. We achten het hierbij noodzakelijk dat de betrokken partijen binnen crisismanagement Groningen, zowel op bestuurlijk als operationeel/ambtelijk niveau vanuit dezelfde visie (zoals omschreven in 6.1.2) plannen ontwikkelen en uitvoeren.

6.3.1 Risicocommunicatie

Het klinkt tegenstrijdig: communiceren over mogelijke risico's om het gevoel van veiligheid te vergroten. Toch geven de meeste mensen er de voorkeur aan te weten welke risico's er in hun leefomgeving zijn en wat daaraan kan worden gedaan. Meer aandacht voor de vragen van inwoners, bedrijven en andere instellingen en meer aandacht voor de *ervaren* veiligheid staat de komende vier jaar centraal bij de communicatie over risico's. Met als doel het veiligheidsbewustzijn van de inwoners te bevorderen en het vertrouwen in de overheid te vergroten. De rol en de zelfredzaamheid van de inwoners, bedrijven en instellingen komen daarbij ook aan bod. Een belangrijke boodschap is dat de overheid niet in staat is alle mogelijke rampen te beheersen. Risicocommunicatie dient daarom bij te dragen aan het scheppen van reële verwachtingen ten aanzien van de rampenbestrijding. Dit vergt ook een aanpak die specifiek gericht is op verschillende doelgroepen.

6.3.2 Crisiscommunicatie

Ook bij de voorbereiding op de rampenbestrijding dient de komende vier jaar meer aandacht te worden besteed aan doelgroepgericht communiceren, bijvoorbeeld bij de voorlichtingscampagne rondom de sirenes en de maandelijkse luide test. Een ander belangrijk punt is het structureel organiseren van oefeningen, zowel met de voorlichters van de verschillende partners binnen crisismanagement Groningen als met RTV Noord als rampenzender. Niet alleen om de vaardigheden op peil te houden, maar ook omdat 'elkaar kennen' belangrijk is voor een goede samenwerking op het moment dat het er echt op aan komt. Om de informatievoorziening naar de bevolking te verbete-

ren is nadere uitwerking vereist van het publieks- en verwanteninformatienummer en het Informatie- en Advies Centrum.

6.4 Uitwerking

De huidige praktijk, met de contacten die tussen de partners van crisismanagement Groningen bestaan, vormt de basis om de komende jaren op voort te bouwen. Toch zijn diverse nieuwe initiatieven nodig om 'op koers' te blijven. In bijlage 3 staan de concrete aandachtspunten vermeld die in de periode tot 2009 dienen te worden uitgewerkt.

Om ervoor te zorgen dat deze resultaten gezamenlijk gedragen en onderling goed afgestemd zijn, wordt een vaste werkgroep in het leven geroepen met een multidisciplinaire samenstelling, getiteld 'werkgroep communicatie rampenbestrijding regio Groningen'. Ook voor het delen van kennis en ervaring leent zo'n multidisciplinaire werkgroep zich uitstekend. Gezien de wettelijke verantwoordelijkheid van de regionale brandweer bij de coördinatie van de rampenbestrijding ligt het voor de hand het hoofd voorlichting van de HVD aan te wijzen als voorzitter. De leden van de werkgroep zijn afkomstig van drie gemeenten, Regiopolitie, de provincie, het OM en een van de drie waterschappen, aangevuld met een voorlichter van de HVD die optreedt namens de GHOR en die tevens functioneert als secretaris.

6.5 Consequenties

Bij de concrete uitwerking van bovengenoemde aandachtspunten worden de personele en financiële consequenties in beeld gebracht.

7 Beheer en financiën

7.1 Inleiding

Voor een goed functionerende rampenbestrijdingsorganisatie is het niet alleen noodzakelijk dat plannen worden gemaakt, maar vooral dat deze plannen actueel worden gehouden, worden beheerd. Bijvoorbeeld rampbestrijdingsplannen moeten actueel worden gehouden, anders verliezen zij bij hun vaststelling al hun operationele waarde. In dit hoofdstuk zal nader worden ingegaan op de uitwerking en het beheer van alle multidisciplinaire activiteiten en planvorming. Daarnaast komt in dit hoofdstuk de financiële kant van de rampenbestrijding aan bod. Om afgewogen keuzes ten aanzien van de rampenbestrijding te kunnen maken, is het nodig de beschikbare middelen voor de multidisciplinaire voorbereiding op de rampenbestrijding inzichtelijk te maken en daarmee te komen tot een onderverdeling van de noodzakelijke lasten.

7.2 Huidige situatie

7.2.1 Beheer

Voor de monodisciplinaire activiteiten, bijvoorbeeld de organisatieplannen, is elke dienst zelf verantwoordelijk. De multidisciplinaire planvorming is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. De coördinatie hiervan is ondergebracht bij de afdeling Crisismanagement van de regionale brandweer. De uitwerking vindt tot nu toe plaats door het beheerdersoverleg onder verantwoordelijkheid van het portefeuillehoudersoverleg. In de praktijk blijkt het voor de betrokken partners moeilijk voldoende tijd vrij te maken voor het ontwikkelen en actueel houden van de plannen. Dit heeft onder andere tot gevolg dat de uitkomsten van evaluaties van incidenten en oefeningen niet consequent geïmplementeerd worden.

7.2.2 Financiën

De regionale brandweer wordt voor haar taken op het gebied van de rampenbestrijding gefinancierd door het ministerie van BZK, door middel van een doeluitkering. Daarnaast dragen alle gemeenten op basis van de gemeenschappelijke regeling Hulpverlening en Openbare Gezondheidszorg (H & OG) bij aan de financiering.

De GHOR ontvangt eveneens een doeluitkering van het rijk en daarnaast een bijdrage van alle 25 gemeenten.

Voor de gemeenten, de politie, de waterschappen en de provincie geldt dat zij de financiering van hun rampenbestrijdingstaken binnen de eigen begroting moeten realiseren en daarvoor geen geormerkte rijksbijdragen ontvangen.

Voor de politie is het wenselijk dat de betrokken bestuurders, ondanks het met de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties afgesloten prestatiecontract, komen tot het maken van regionale afspraken over de beschikbaarstelling van middelen voor crisismanagement.

Op dit moment is het moeilijk om inzichtelijk te maken welke bedragen de verschillende partners besteden aan de mono- en multidisciplinaire voorbereiding op de rampenbestrijding. Ook zijn tussen de partners onderling geen heldere afspraken gemaakt over de verdeling van de multidisciplinaire kosten. De brandweer en de gemeenten nemen het grootste deel van deze kosten op zich.

Voor de facilitering van de ROT-omgeving aan de Sontweg worden de kosten verdeeld tussen de verschillende partners.

7.3 Koers

7.3.1 Beheer

Plannen

Conform de WKR is er een wettelijke verplichting om alle plannen ten minste één maal per vier jaar vast te stellen en indien gewijzigde omstandigheden daartoe aanleiding geven, deze tussentijds te actualiseren. Voor een goede onderlinge afstemming is het van groot belang dat de partners binnen Crisismanagement Groningen ook in de uitvoering van beheertaken samenwerken. In de praktijk krijgt dit vorm door een nauwe samenwerking tussen de afdeling Crisismanagement van de regionale brandweer Groningen en

2009-2010

vertegenwoordigers van alle disciplines in verschillende werkgroepen.

Om de plannen op een zorgvuldige manier actueel te houden is het wenselijk de activiteiten over een periode van vier jaar te spreiden. In bijlage 4 is hiervoor een beheerscyclus opgenomen.

Multidisciplinaire activiteiten

Uit het RBR vloeien een aantal plannen en multidisciplinaire activiteiten voort. Enerzijds zijn deze structureel van aard, anderzijds worden zij projectmatig uitgevoerd. In bijlage 4 is een overzicht hiervan gegeven.

Afdeling Crisismanagement

Binnen het geactualiseerde model Crisismanagement Groningen heeft de afdeling Crisismanagement van de regionale brandweer een ondersteunende rol ten opzichte van het Directeurenoverleg.

Personeel

Met het structureel beheer van Crisismanagement Groningen moet nog ervaring worden opgedaan. Voor het actueel houden van de plannen en de multidisciplinaire activiteiten is personele inzet van alle betrokken partijen nodig. In bijlage 5 is een raming opgenomen van de inspanning die vereist is en die beschikbaar is*.

7.3.2 Financiën

Het is wenselijk dat alle partners in hun begroting en rekening inzichtelijk maken wat multidisciplinair wordt aangewend voor de financiering van rampenbestrijding. Daarnaast moeten afspraken worden gemaakt over de verdeelsleutel voor de kosten.

7.4 Uitwerking

7.4.1 Beheer

De wijze van samenwerken tussen de betrokken partners en de afdeling Crisismanagement bij de uitvoering wordt nader uitgewerkt. De betrokken besturen staan een netwerkstructuur voor.

7.4.2 Financiën

Met ingang van 2007 maken de partners individueel de geldstromen, behorende bij de producten die betrekking hebben op de multidisciplinaire voorbereiding op de rampenbestrijding, inzichtelijk.

7.5 Consequenties

7.5.1 Beheer

De geraamde personele consequenties, uitgedrukt in uren, zijn in beeld gebracht in bijlage 5. Aan de hand van de evaluatie in 2006 zijn de consequenties nauwkeuriger aan te geven, waarna besluitvorming volgt.

7.5.2 Financiën

Een werkgroep van financieel medewerkers van de partners in crisismanagement Groningen draagt zorg voor het volgens een zelfde systematiek transparant in beeld brengen van de producten die betrekking hebben op de multidisciplinaire voorbereiding op de rampenbestrijding en stemmen deze op elkaar af.

* Stand van zaken 1 juni 2004. De commandant brandweer stad en regio Groningen is gevraagd een voorstel te maken voor het oplossen van het geconstateerde verschil tussen de vereiste en de beschikbare uren (zie bijlage 5) en dit voor te leggen aan de Bestuurscommissie regionale brandweer en GHOR.

Bijlagen

Bijlage 1	<i>Actualisering model Crisismanagement Groningen: uitwerking</i>	34
Bijlage 2	Versterken Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen	35
Bijlage 3	Aandachtspunten risico- en crisiscommunicatie	36
Bijlage 4	Beheerscyclus voor planvorming en overige activiteiten	37
Bijlage 5	Raming capaciteit t.b.v. beheer Crisismanagement Groningen	38
Bijlage 6	Lijst van relevante documenten	39

Bijlage 1 Model Crisismanagement Groningen: Afstemming en bestuurlijke borging

Bestuurlijk portefeuillehoudersoverleg:

Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden

Het *bestuurlijk portefeuillehoudersoverleg Crisismanagement Groningen* bestaat uit een bestuurlijk vertegenwoordiger van elke betrokken discipline. Ieder bestuur (brandweer, politie, GHOR, gemeenten, waterschappen en provincie) levert een portefeuillehouder Crisismanagement ten behoeve van dit overleg. Het *Bestuurlijk portefeuillehoudersoverleg Crisismanagement Groningen* is de spil in het model Crisismanagement Groningen. De portefeuillehouders hebben als belangrijkste taak het uitzetten van opdrachten binnen hun eigen organisatie, op basis van de afspraken gemaakt in het Regionaal Beheersplan Rampenbestrijding. Zij geven aan wat er in de eigen discipline moet worden gedaan. Hierbij hoort ook de terugkoppeling van de voortgang van deze opdrachten aan het eigen bestuur en het bespreken van thema's die op dat moment actueel zijn. De bestuurlijk portefeuillehouders komen ten minste twee keer per jaar, of zoveel vaker als nodig is, bijeen. Het overleg wordt voorgezeten door de portefeuillehouder Crisismanagement uit de Bestuurscommissie regionale brandweer en GHOR. De algemeen directeur van de HVD is ambtelijk adviseur van het Bestuurlijk portefeuillehoudersoverleg. De directiesecretaris van de brandweer voert het secretariaat van dit overleg.

Directeurenoverleg:

Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden

Het *Directeurenoverleg Crisismanagement Groningen* is een overleg van de diensthoofden van brandweer, politie, GHOR, gemeenten, waterschappen en provincie.

Het Directeurenoverleg heeft als belangrijkste taak het vertalen van de multidisciplinaire afspraken naar

de monodisciplinaire uitwerking binnen de eigen organisatie, met andere woorden: het uitzetten van de bestuurlijke opdrachten in de eigen organisatie. Tevens koppelen de directeuren de voortgang terug aan het Bestuurlijk portefeuillehoudersoverleg. Om de lijn met het Bestuurlijk portefeuillehoudersoverleg kort te houden is de voorzitter van dit overleg tevens voorzitter van het Directeurenoverleg.

Het Directeurenoverleg komt twee tot vier keer per jaar bijeen voor:

1. het opstellen van de jaaractiviteitenplannen, die voortkomen uit het Regionaal Beheersplan Rampenbestrijding;
2. het monitoren van de voortgang van de jaaractiviteitenplannen;
3. het adviseren van het bestuurlijk portefeuillehoudersoverleg.

Om te voorkomen dat het Directeurenoverleg in omvang te groot wordt om slagvaardig te kunnen optreden, neemt per discipline één vertegenwoordiger aan het Directeurenoverleg deel. Deze vertegenwoordigers zijn verantwoordelijk voor het betrekken van de achterban binnen de eigen kolom bij de plannen (klankbord) en voor de terugkoppeling vanuit het Directeurenoverleg.

In het Directeurenoverleg hebben zitting:

- de bestuurlijk portefeuillehouder Crisismanagement Groningen
- de commandant brandweer stad en regio Groningen
- de regionaal geneeskundig functionaris
- de korpschef Regiopolitie
- een gemeentesecretaris, namens de gemeentesecretarissen in de regio Groningen
- een secretaris-directeur, namens de waterschappen
- de secretaris van de provincie
- de hoofdofficier van Justitie.

Het Directeurenoverleg wordt ondersteund door de afdeling Crisismanagement Groningen van de regionale brandweer. Naast het fungeren als projectsecretariaat, vervult deze afdeling namens het Directeurenoverleg een aanjaagfunctie binnen de verschillende disciplines als het gaat om de voortgang van de jaaractiviteitenplannen. Zij nemen de procescoördinatie op zich en de – inhoudelijke – ondersteuning van multidisciplinair samengestelde werkgroepen.

Bijlage 2 Versterken GHOR

De GHOR is verantwoordelijk voor drie deelprocessen: somatische geneeskundige hulpverlening, psychosociale geneeskundige hulpverlening en preventieve gezondheidszorg. Bij elk deelproces is de GHOR verantwoordelijk voor samenhang in de zorg. Dit houdt onder meer in: zorgdragen voor een eenduidige procedure voor spoedeisende medische hulpverlening in opgeschaalde situaties en voor een goede afstemming tussen alarmerings- en opschalingsprocedures en opvangplannen van de betrokken ketenpartners.

De GHOR richt zich niet op de reguliere zorg, maar beperkt zich tot de sleutelfuncties binnen de operationele GHOR, zoals geschetst in het meerjarenbeeld GHOR 2004-2006.

Sleutelfuncties binnen de operationele GHOR zijn bepalend voor een adequate coördinatie en organisatie van de opgeschaalde geneeskundige hulpverlening. Om alle sleutelfuncties op het benodigde niveau te brengen moet geïnvesteerd worden in operationele paraatheid, operationele planvorming en opleiden en oefenen.

a. Versterken operationele paraatheid

Om de coördinatie van grootschalige geneeskundige hulpverlening te kunnen vormgeven is een aantal functionarissen nodig. De belangrijkste worden hieronder in beeld gebracht:

b. Operationele planvorming

Om operationele functies adequaat te kunnen uitoefenen is operationele planvorming nodig: zoals de procedure voor grootschalige geneeskundige hulpverlening, opschalingsprocedure en alarmeringsprotocollen voor sleutelfuncties binnen de operationele GHOR.

Daarnaast is de GHOR verantwoordelijk voor de geneeskundige paragraaf in rampbestrijdingsplannen en raamplannen en andere bijzondere protocollen in het kader van rampenbestrijding. Een deel van de procedures moet nog uitgewerkt worden, met name een praktische operationele vertaling voor verschillende operationele functies, bijvoorbeeld van rampbestrijdingsplannen. Verder moet een kwaliteitsslag gemaakt worden door het verbeteren van de samenhang tussen verschillende procedures.

c. Opleiden en oefenen

Aangezien grootschalige geneeskundige hulpverlening geen dagelijkse bezigheid is, kan de GHOR zich alleen door oefenen en opleiden goed voorbereiden op haar taak. Er is een achterstand in de basisopleiding van alle sleutelfuncties binnen de GHOR. Ook het oefenen van GHOR-sleutelfuncties is minder frequent en praktisch van aard dan nodig. Voor een snelle kwaliteitsverbetering van de GHOR-organisatie worden de komende jaren alle specifieke GHOR-functies bijgeschoold en het grootschalig optreden geoefend.

d. Afspraken met ketenpartners

Voor een goede samenwerking bij grootschalig optreden is het belangrijk dat er heldere afspraken worden gemaakt. De basis voor betrokkenheid en inzet van ketenpartners moet worden gelegd door middel van gezamenlijke oefeningen. Daarnaast is het echter ook van belang dat wederzijdse verwachtingen bij een inzet duidelijk zijn en dat taken en verantwoordelijkheden in het kader van operationele GHOR goed zijn afgebakend. Met elk van de ketenpartners moeten daartoe convenanten worden afgesloten.

Functie	Huidige situatie	Benodigd
officier van dienst geneeskundig	1 piket functie opkomsttijd 1,5 uur	minimaal 2, optimaal 3 piketfuncties opkomsttijd max. 30 minuten
commandant van dienst geneeskundig	niet ingevuld	minimaal 1 nodig bij grootschalige incidenten, optimaal 2 piketfuncties
loodspostfunctionaris	niet ingevuld	afspraken met politie
hoofd gewondennest	niet ingevuld	afspraken met RAV
ambuteam	niet operationeel	2 teams volgens richtlijn
coördinator gewondenvervoer	1 piketfunctie	1 piketfunctie
hoofd sectie GHOR	1 piketfunctie	1 piketfunctie
regionaal geneeskundig functionaris	1 piketfunctie	1 piketfunctie
gezondheidskundig adviseur gevaarlijke stoffen	1 piketfunctie	1 piketfunctie

Bijlage 3

Aandachtspunten risico- en crisiscommunicatie

In de periode 2005-2009 dient de basis voor risico- en crisiscommunicatie in de regio Groningen op diverse fronten versterkt te worden. Hiertoe zal de werkgroep Communicatie rampenbestrijding concrete voorstellen voorleggen aan de Bestuurscommissie regionale brandweer en GHOR. Het gaat hierbij onder meer om de volgende aandachtspunten:

Risicocommunicatie

1. De digitale risicokaart breder onder de aandacht van de bevolking, bedrijven en organisaties brengen en deze meer inzetten als interactief communicatiemiddel.
2. Bevorderen dat de 'BIR-folder', of een variant daarop, met daarin de gemeentelijke risicokaart, in alle Groningse gemeenten beschikbaar komt.
3. Benutten van procedures voor vergunningverlening en handhaving en officiële inspraaktrajecten voor het communiceren over risico's.
4. Bevorderen van de communicatie met (groepen) geïnteresseerde omwonenden van bestaande of geplande nieuwe risico-objecten.
5. Bevorderen dat de onderwerpen veiligheid en risico's worden meegenomen in reguliere gesprekken met bewoners(organisaties), bedrijven of instellingen, zodat dit 'normale' gespreksonderwerpen worden.
6. Bij de diverse communicatie-activiteiten aandacht besteden aan het zogenaamde restrisico en aan de zelfredzaamheid van inwoners.

Crisiscommunicatie

1. Organiseren van één gezamenlijke voorlichterspool voor de gehele regio.
2. Bewoners/omwonenden actief benaderen bij het publiceren van rampenplannen, rampbestrijdingsplannen en raamplannen voor vervoersstromen, bijvoorbeeld voor het bijwonen van informatiebijeenkomsten, en daarbij meer inspelen op hun vragen.
3. Diverse doelgroepen onderscheiden bij de voorlichtingscampagne over het Waarschuwings- en AlarmeringsSysteem, bijvoorbeeld verschillende leeftijdsgroepen, mensen met beperkingen, mensen die het Nederlands niet goed beheersen en bedrijven of instellingen waar veel mensen bij elkaar komen (scholen, winkels, horeca, openbaar vervoer etc.). Een peiling in hoeverre de boodschap bij verschillende groepen inwoners werkelijk is overgekomen (wat *doen* zij als de sirene gaat?) is hierbij van belang.
4. Onderzoeken in hoeverre SMS-berichten, cell broadcasting via mobiele telefoons en het inschakelen van callcentres bij het alarmeren en informeren van de bevolking mogelijk en zinvol is.
5. Afronden van de voorbereidingen voor het regionale publieksinformatienummer, inclusief de afstemming met het deelproces CRIB (registratie van slachtoffers). Ook dienen afspraken te worden gemaakt met de ministeries van BZK en VWS over de afstemming wanneer een landelijk informatienummer wordt ingeschakeld.
6. Nader onderzoek naar de (on)mogelijkheden van een crisiswebsite voor het publiek, inclusief de noodzakelijk voorzieningen voor een gegarandeerde bereikbaarheid.
7. Afstemming met het deelproces Nazorg over de informatievoorziening via het Informatie- en Advies Centrum (tweerichtingsverkeer).
8. Afstemming met de communicatieprofessionals in Drenthe, Friesland en Niedersachsen (Duitsland), met wie tijdens een (provincie)grensoverschrijdend incident zal worden samengewerkt.
9. Ontwikkeling van een gestructureerde werkwijze voor de evaluatie van de communicatie bij grotere incidenten, inclusief het uitwisselen van ervaringen.

Bijlage 4 Beheerscyclus voor planvorming en overige activiteiten

De beheerscyclus is gebaseerd op een periode van vier jaar zoals is voorgeschreven in de Wet kwaliteitsbevordering rampenbestrijding en is gemaakt voor de periode van 2004 tot en met 2009. Ter voorkoming van piekbelastingen is spreiding van de activiteiten over de periode van vier jaar gewenst. In het navolgende schema is deze in beeld gebracht. In het jaar waarin de desbetreffende activiteit plaatsvindt, is het vakje lichtgroen gemaakt.

In het schema zijn opgenomen:

- de multidisciplinaire activiteiten volgend uit het actueel houden van alle planvorming conform is voorgeschreven in de Wet Kwaliteitsbevordering Rampenbestrijding;
- alle overige multidisciplinaire activiteiten voortvloeiend uit het RBR.

Planvorming

RBR:

Uitgangspunt hierbij is het huidige RBR. Dit moet worden geactualiseerd in 2008 en vervolgens elke vier jaar.

Gemeentelijk rampenplan:

In het jaar voorafgaand aan de actualisering van het RBR wordt het model gemeentelijk rampenplan en voor alle gemeenten het gemeentelijk rampenplan geactualiseerd en vastgesteld.

Eind 2004 is het model gemeentelijk rampenplan vastgesteld en in begin 2005 in alle gemeenten het gemeentelijk rampenplan. Zowel het model als het gemeentelijk rampenplan worden hierbij voor een periode van twee jaar vastgesteld. In 2007 vindt de volgende actualisatie en vaststelling plaats. Hierna wordt elke keer een periode van vier jaar aangehouden..

Rampbestrijdingsplannen:

Uitgangspunt is dat elk jaar een kwart van de rampbestrijdingsplannen in de regio wordt herschreven en

vastgesteld. Uitgegaan wordt van 32 rampbestrijdingsplannen voor de regio Groningen.

Raamplannen:

Er zullen in 2005 4 raamplannen zijn te weten: spoor, water, weg en LPG. Per jaar zal een plan worden geactualiseerd en worden vastgesteld.

Overige activiteiten

Hierbij zijn de activiteiten aangegeven die voortvloeien uit het RBR.

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Planvorming						
Regionaal Beheersplan Rampenbestrijding						
Bestuursrapportage RBR						
Model gemeentelijk rampenplan						
Plan RBT en GBT						
Plan ROT/CoRT/CTPI						
Draaiboek voor algemene deelprocessen						
Provinciaal Coördinatieplan						
Organisatieplan Brandweer						
Organisatieplan GHOR						
Organisatieplan Gemeenten						
Referentiekaders Politie						
Multidisciplinair oefenbeleidsplan						
Multidisciplinair opleidingsbeleidsplan						
Sjabloon Rampbestrijdingsplannen						
Rampbestrijdingsplannen						
Raamplannen weg, spoor, water en LPG						
Maatrap Groningen						
Operationele Prestaties						
Risicoinventarisatie						
Plan multidisciplinaire logistiek						
Overige activiteiten						
<i>Structurele werkgroepen</i>						
Preparatie						
Communicatie Rampenbestrijding regio Groningen						
Multidisciplinair Oefenen (voorbereiden en uitvoering)						
<i>Ad-hoc werkgroepen</i>						
Crisisinformatiesysteem						
Kwaliteitstoetsing en -borging						
Risicobeheersing						
Raamplan Weg en LPG						
Begroting						
Overig						
Multidisciplinaire bijstandsafspraken						

Bijlage 5

Raming capaciteit t.b.v. beheer crisismanagement Groningen

In bijlage 4 is de beheerscyclus voor planvorming en overige activiteiten opgenomen. Alle betrokken disciplines hebben een berekening gemaakt van de uren die zij nodig hebben voor de uitwerking hiervan. De benodigde uren en de beschikbare uren zijn per discipline weergegeven op jaarbasis voor de periode 2005 tot en met 2008.

	Benodigde uren (per jaar)	Beschikbare uren	Tekort
Afd. crisismanagement	2360	1600	760
Brandweer	2100	1200	900
GHOR	1040	340	700
Politie	1650	1190	460
Gemeenten	1760	1760	0
Waterschappen	850	850	0
Provincie	1490	1490	0
Voorlichting	2000	800	1200

Uit bovenstaand schema blijkt dat zowel de afdeling crisismanagement, de brandweer, de politie, de GHOR als voorlichting met de huidige bezetting niet in staat zijn om de benodigde capaciteit te leveren voor de uitvoering van de taken voortvloeiend uit de Wet kwaliteitsbevordering rampenbestrijding en het Regionaal Beheersplan Rampenbestrijding.

Bijlage 6 Relevante documenten

Wetten

- Wet Kwaliteitsbevordering Rampenbestrijding (juli 2004)
- Wet rampen en zware ongevallen
- Besluit risico's zware ongevallen
- Besluit informatie inzake rampen en zware ongevallen
- Besluit rampenbestrijdingsplannen inrichtingen

Landelijke richtlijnen e.d.

- De veiligheidsketen gesmeed, Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (december 1999)
- Handboek voorbereiding rampenbestrijding, Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (2003)
- Handreiking Regionaal Beheersplan Rampenbestrijding, NVBR en Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (juni 2003)
- Handreiking Risicocommunicatie, Ministerie van binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (2003)
- Referentiekader Conflict- en Crisisbeheersing Politie (2002)

Regionale rapporten

- Regionale Maatramp Groningen, multidisciplinaire risicokaart (maart 2001)
- Operationele Prestaties Regio Groningen (juni 2002)
- Risico's in Groningen, een inventarisatie van de hoofdzaken, provincie Groningen (oktober 2000)
- Eindverslag onderzoek intranet t.b.v. crisisinformatievoorziening voor Crisismanagement Groningen (maart 2002)

Regionale plannen

- Regionaal invoeringsplan crisismanagement Groningen (mei 2002)
- Plan van aanpak rampenbestrijding voor het Waddenzegebied (februari 2003)
- Sjabloon rampbestrijdingsplannen regio Groningen (maart 2002)
- Raamplan Crisismanagement, inclusief deelprocessen (2003)
- Draaiboeken gemeentelijke deelprocessen 2003 - 2004, Project kwaliteitsverbetering gemeentelijke rampenbestrijding (2002)
- Plan CTPI (oktober 2000)
- Plan OT (december 2001)
- Plan BT (2004)
- Plan RCBT (juli 2002)
- Provinciaal Coördinatieplan (maart 2004)
- Oefenbeleidsplan 2005-2008 (december 2004)
- Plan logistiek (juni 2002)
- Calamiteitenplan waterschap Noorderzijlvest (maart 2001)
- Calamiteitenplan waterschap Hunze en Aa's (oktober 2002)
- Meerjarenbeeld GHOR 2004 -2006

Procedures

- Procedure brandweerbijstand (2003)

Evaluaties van incidenten

- Wateroverlast (december 1998)
- Botsing goederentrein en tankauto te Delfzijl (oktober 2001)
- Vliegtuigongeval te Sellingen (2002)
- Incident Chlooremissie te Delfzijl (2004)
- Multidisciplinaire oefeningen (2002-2004)

29092006

